

ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี

นายกฤษฎา รัตนโนคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2028-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTS OF ACCOUNTING PROFESSION ACT B.E. 2547 TOWARDS AUDITORS

Mr. Krisada Rattananodom

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

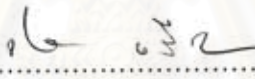
ISBN 974-53-2028-5

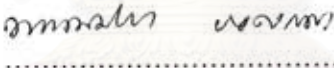
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี
โดย นายกฤษฎา รัตนโนดม
สาขาวิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ

คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตนุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ จงจิตต์ หลีกภัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวีตร นิลสุวรรณกุล)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฤษฎา รัตนโนดม: ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี.
(THE EFFECTS OF ACCOUNTING PROFESSION ACT B.E. 2547 TOWARDS
AUDITORS). อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ, 134 หน้า, ISBN 974-53-2028-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี โดยทำการศึกษาในลักษณะของการสำรวจ มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบความสัมพันธ์

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง แต่จะมีความเข้าใจค่อนข้างมากในเรื่องที่ใกล้ตัวของผู้สอบบัญชี คือเรื่องที่จะต้องปฏิบัติในระยะแรกเท่านั้น ในส่วนที่สองเป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจมากในพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ยังคงต้องการให้เพิ่มโทษของการกระทำผิดให้สูงขึ้น สำหรับส่วนสุดท้ายเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของความเข้าใจของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และคุณลักษณะของผู้สอบบัญชี พบว่า ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี การศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 โดยรวมพบว่า ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มากกว่าพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ในส่วนของข้อเสนอแนะผู้สอบบัญชีเห็นว่าควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีให้ทั่วถึงทั้งประเทศ และควรลดอัตราค่าใช้จ่ายในการเข้าอบรมลงเพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีรายได้น้อยได้มีโอกาสเข้าอบรมมากขึ้น ส่วนในเรื่องของหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ผู้สอบบัญชีเห็นว่าไม่ควรมีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับเฉพาะกับนิติบุคคลเท่านั้นแต่ควรบังคับรายบุคคลและคณะบุคคลด้วย และควรที่จะเน้นการส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การบัญชี.....
สาขาวิชา.....การบัญชี.....
ปีการศึกษา.....2548.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *กฤษฎา รัตนโนดม*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *พรรณนิภา รอดวรรณะ*

458 21592 26 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: ACCOUNTING PROFESSION ACT

KRISADA RATTANANODOM: THE EFFECTS OF ACCOUNTING PROFESSION ACT B.E. 2547 TOWARDS AUDITORS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.PANNIPA RODWANNA, Ph.D., 134 pp. ISBN 974-53-2028-5

The objectives of this research are to study the effects of the Accounting Profession Act B.E. 2547 to auditors. The questionnaires are used for collecting data from the auditors and analysed using descriptive statistics and test of independence.

The result is separated into three parts. The first part is the study of a comprehension in the Accounting Profession Act B.E. 2547 of the auditors. It reveals that they moderately and intensely understand in things that they do in an initial period. The second part is the study of satisfaction of the auditors to Accounting Profession Act B.E. 2547. It shows that the auditors strongly satisfy with this act. However they need more punishment in case of offence. The final part is the study of the relationship between the auditors' comprehension in the Accounting Profession Act B.E. 2547 and auditors' characteristics. It indicates that the comprehension is relative to continuity of participation in training of the accounting profession. The comparison of satisfaction between the Accounting Profession Act B.E. 2547 and the Auditor Act B.E. 2505 reveals that the auditors satisfy more with the Accounting Profession Act B.E. 2547 than the Auditor Act B.E. 2505. The auditors suggest that training of the Accounting Profession Act B.E. 2547 and the other subject involving accounting profession all over the country are needed and they also suggest that training cost should be decreased so that they are able to participate in training more. The auditors advise about third person 's security that it should not consider only juristic person but also the individual and body of persons. It should stress the efficiency of professional career.

Department.....Accountancy..... Student's signature..... *K. Patta*.....
Field of study..... Accounting.....Advisor's signature..... *Pannipa Rodwanne*.....
Academic year 2005.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องจนสำเร็จ พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ จงจิตต์ หลีกภัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขที่มีประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. ประวีตร นิลสุวรรณากุล ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนได้ให้คำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบคุณผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ที่ได้เสียสละเวลาโดยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความจำเป็นในการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547.....	6
2.2 หลักการของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547.....	8
2.3 ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547.....	12
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	16
3.1 สมมติฐานการวิจัย.....	16
3.2 ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย.....	18
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	19
3.4 เกณฑ์เทียบระดับการให้คะแนน.....	20
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
3.7 ขั้นตอนในการทำการวิจัย.....	23

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	24
4.1 อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม.....	24
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4.2.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
4.2.2 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547.....	28
4.2.3 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547.....	45
4.2.4 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.....	60
4.2.5 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติ วิชาชีพ พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.....	66
4.3 การทดสอบสมมติฐาน.....	72
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	76
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	76
5.1.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี.....	76
5.1.2 สรุปความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547.....	76
5.1.3 สรุปความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547.....	77
5.1.4 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.....	78
5.1.5 สรุปผลการวิจัยในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน.....	78
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	79
5.2.1 ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547.....	79
5.2.2 ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	80

รายการอ้างอิง.....82

ภาคผนวก.....84

 ภาคผนวก ก.....85

 ภาคผนวก ข.....98

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....134

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความพึงพอใจของ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล.....	21
ตารางที่ 3.2	เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความเข้าใจของ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล.....	22
ตารางที่ 3.3	ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานโครงการวิจัย.....	23
ตารางที่ 4.1	รายละเอียดการตอบกลับและไม่ได้ตอบกลับของแบบสอบถาม.....	24
ตารางที่ 4.2	สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	26
ตารางที่ 4.3	ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547.....	38
ตารางที่ 4.4	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547.....	52
ตารางที่ 4.5	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.....	63
ตารางที่ 4.6	เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติ วิชาชีพ พ.ศ. 2547 และ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.....	69

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ.2547 เพื่อให้สภาวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นองค์กรอิสระกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพตนเอง โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 เนื่องจากพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ใช้บังคับมานานและมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับวิชาชีพบัญชีในปัจจุบัน ซึ่งการประกอบการวิชาชีพบัญชีมิได้จำกัดอยู่แต่การสอบบัญชีอย่างเดียว แต่ได้ขยายไปถึงการให้คำปรึกษา ในด้านการจัดระบบข้อมูล ระบบการบริหาร และระบบการวางแผนด้วย จึงสมควรให้มีพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 เพื่อกำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีมีการกำกับดูแลการประกอบการวิชาชีพในแต่ละด้านกันเอง ออกใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง พัฒนาความรู้แก่สมาชิก ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบการวิชาชีพ และควบคุมจรรยาบรรณของสมาชิก ภายใต้การกำกับดูแลของภาคราชการโดยองค์กรที่เรียกว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบการวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้แล้วในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ยังให้มีการจัดทำมาตรฐานการบัญชี โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางการบัญชี มีอำนาจตามกฎหมายในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและการประกาศใช้ แทนการจัดทำมาตรฐานการบัญชีในขณะนี้ ซึ่งสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยจัดทำแล้วคณะกรรมการควบคุมการประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) ให้ความเห็นชอบ

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ผู้ประกอบการวิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง โดยสรุปประเด็นผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ต่อผู้สอบบัญชีและนักบัญชี คือ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการกำกับดูแลการประกอบการวิชาชีพบัญชี การเปลี่ยนแปลงผู้กำหนดมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี คุณสมบัติของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการวิชาชีพ การคุ้มครองของกฎหมาย สำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2542)

ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ฉบับนี้ส่วนหนึ่งมีผลกระทบต่อผู้สอบบัญชี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี เพื่อให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อความพึงพอใจและความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจุบันและอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงความเข้าใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.2.2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.2.4 เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

1.3 คำถามในการวิจัย

1.3.1 ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หรือไม่

1.3.2 ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจ ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 หรือไม่ เพียงใด

1.3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ให้ผู้สอบบัญชีรับทราบโดยทั่วถึงหรือไม่ เพียงใด

1.4 ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และด้วยเหตุที่ข้อบังคับส่วนใหญ่ในระยะเบื้องต้นของการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ส่งผลกระทบต่อผู้สอบบัญชี ดังนั้นการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้จึงมีประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นผู้สอบบัญชีเท่านั้น

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในขณะที่ทำการศึกษาวินิจฉัยเป็นระยะเริ่มต้นการบังคับใช้ จึงไม่อาจศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้สอบบัญชีได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการศึกษาวินิจฉัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับความเข้าใจและความพึงพอใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจของผู้สอบบัญชีจะมีการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ความเข้าใจและคุณลักษณะของผู้สอบบัญชี เนื่องจากเห็นว่าระดับความเข้าใจของผู้สอบบัญชีอาจมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี ส่วนในเรื่องของความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีจะเป็นการศึกษารวบรวมความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 เนื่องจากความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีเป็นความคิดเห็นส่วนบุคคลในประเด็นต่างๆ จึงไม่มีการทดสอบความสัมพันธ์ และในเรื่องของการเปรียบเทียบถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 จะเป็นการเปรียบเทียบในประเด็นที่ทั้งสองพระราชบัญญัติ มีข้อบังคับที่สามารถเปรียบเทียบกันได้

1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับผลกระทบในด้านความเข้าใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และความพึงพอใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้แบบสอบถามที่ได้กลับมา มีจำนวนน้อย และอาจทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนไปบ้าง

เนื้อหาในงานวิจัยฉบับนี้อาจมีการกล่าวถึง (ร่าง) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี อยู่ในบางส่วน เนื่องจากในระหว่างการศึกษาวิจัยอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันกับการรอการประกาศใช้และช่วงระยะเวลาของการเริ่มบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี กล่าวคือ ระยะเวลาการศึกษาวิจัยอยู่ในระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2547 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2548 ซึ่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ดังนั้นในระหว่างการรอการประกาศใช้ การกล่าวถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 จึงกล่าวในลักษณะของ (ร่าง) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงความเข้าใจของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.6.2 ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.6.3 เพื่อทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้สอบบัญชี เมื่อเปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 กับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.6.4 เพื่อทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีขั้นตอนในการนำเสนอต่อไปนี้

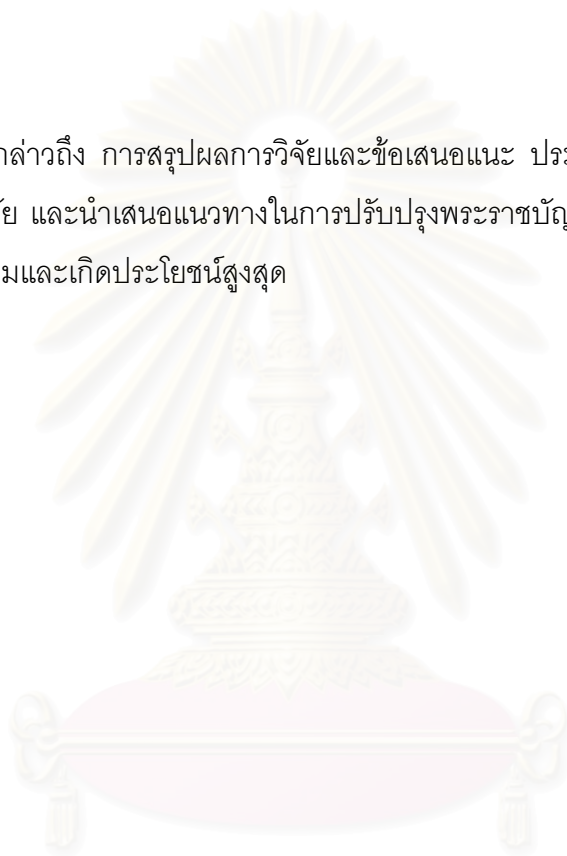
บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

บทที่ 3 กล่าวถึง ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนา
สมมติฐาน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 อธิบายถึงผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้สอบบัญชีใน
พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงผลของการทดสอบสมมติฐาน และความพึงพอใจ
ของผู้สอบบัญชีที่ต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี
พ.ศ. 2505

บทที่ 5 กล่าวถึง การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยสรุปผลการวิจัยเพื่อ
ตอบปัญหาการวิจัย และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
ให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความทางวารสารที่ เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 โดยยกเลิกพระราชบัญญัติ ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 มีประเด็นที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

- 2.1 ความจำเป็นในการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547
- 2.2 หลักการของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547
- 2.3 ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

2.1 ความจำเป็นในการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

จากเหตุผลของการยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 โดยมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 เนื่องจากในปัจจุบันนี้การประกอบวิชาชีพได้ขยาย ครอบคลุมออกไปหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวาง ระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี หรือบริการด้านอื่น ซึ่งมีความ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในทางธุรกิจต่างๆ อย่างกว้างขวาง จึงสมควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกัน เพื่อเป็นศูนย์รวมและส่งเสริมความเป็น ปึกแผ่น รวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบ วิชาชีพมีคุณภาพและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณการ ประกอบวิชาชีพ

เกษรี ณรงค์เดช (2546) ได้กล่าวถึงวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันนี้ว่าวิชาชีพบัญชีมีบทบาท สำคัญต่อภาคธุรกิจอย่างมาก แต่นักธุรกิจเห็นความสำคัญของงานบัญชีน้อยมาก มีเพียงบริษัท ขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้อง รวมตัวกันให้เป็นเอกภาพ มิเช่นนั้นวิชาชีพนี้จะอ่อนแอและจะเสียเปรียบต่างชาติที่เข้ามาทำงาน ด้านนี้ ซึ่งภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชียุคปัจจุบันนี้ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความ เป็นปึกแผ่นและจะช่วยดูแล ควบคุมจรรยาบรรณของนักบัญชี หากผู้ใดประพฤติผิดไม่มีความ

เที่ยงธรรม ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพ จะถูกทำโทษตามความรุนแรงของความผิด เริ่มตั้งแต่ตักเตือน ภาคทัณฑ์ ไปจนถึงการเพิกถอนใบอนุญาต

นอกจากนี้แล้วยังมีประเด็นต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย โดยบทความของกรมทะเบียนการค้า (2542) และ เกษรี ณรงค์เดช (2545) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่สนับสนุนให้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ได้ใช้บังคับมานานแล้ว จึงมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพบัญชีที่เป็นสากล ซึ่งต้องพัฒนาก้าวหน้าไปตามความเจริญและการขยายตัวของเศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศ

2. ปัจจุบันบริการทางวิชาชีพบัญชีมิได้จำกัดอยู่แต่การสอบบัญชีอย่างเดียว แต่ขยายไปถึงการให้บริการวิชาชีพอื่น รวมทั้งความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน การตรวจภาษีอากร การบัญชีต้นทุน แต่พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 กำหนดหลักเกณฑ์ในการดูแลวิชาชีพบัญชีเพียงอย่างเดียว จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

3. ควรกำหนดให้สถาบันวิชาชีพเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการกำกับดูแลตนเอง ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล และวิชาชีพอื่นๆ ในประเทศที่ได้พัฒนาไปแล้ว

4. กฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดรับรองมาตรฐานการปฏิบัติของวิชาชีพ ซึ่งจะมีปัญหาในการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชีกับผู้ประกอบวิชาชีพ

5. วิชาชีพเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่ง ซึ่งประเทศไทยมีความผูกพันตามข้อตกลงที่ทำไว้ภายใต้ข้อตกลงการค้าโลก (WTO) ซึ่งจะต้องเปิดเสรีมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงจุดอ่อนที่มีอยู่ในกฎหมายปัจจุบันให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อผลักดันให้มีมาตรฐานวิชาชีพที่ทัดเทียมแข่งขันกับประเทศอื่นได้

6. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีเกิดขึ้น เนื่องจากผู้สอบบัญชีมีหน่วยงานกำกับดูแลหลายหน่วย เช่น กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กรมการประกันภัย ทำให้เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งหากพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีมีผลบังคับใช้แล้วผู้สอบบัญชีต้องขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพแทน

2.2 หลักการของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

ในภาพรวมของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารหรือการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพใหม่ มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งได้ขยายออกไปหลายด้าน มีความเป็นปึกแผ่นอยู่ภายใต้สภาวิชาชีพเดียวกันและมีการควบคุม กำกับดูแล โดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งหลักการที่สำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1. โครงสร้างการกำกับดูแล

จิโรจน์ เฉลิมรัตน์ (2547) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญนั้น คือ การกำหนดให้มี “สภาวิชาชีพ” ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่กำกับดูแลนักวิชาชีพจากเดิมที่มี “สมาคมนักวิชาชีพและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย” ซึ่งแม้จะเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ แต่ในทางปฏิบัติอาจกล่าวได้ว่า ไม่สามารถเข้าไปกำกับดูแลนักวิชาชีพได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึงมากนัก เนื่องจากการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมนักวิชาชีพและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยนั้นเป็นไปโดยความสมัครใจของนักวิชาชีพเอง อีกทั้งการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีรับอนุญาตก็เป็นหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ที่มีชื่อว่า “คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.)” แยกออกไปต่างหาก

หลักการของพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547 เปลี่ยนแปลงไปจากพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ค่อนข้างมาก (สกล หาญสุทธิวารินทร์, 2547) ซึ่งรายละเอียดที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสภาวิชาชีพอาจสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดให้มีสภาวิชาชีพ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งให้มีการควบคุมดูแลกันเอง คล้ายคลึงกับสภาวิชาชีพอื่นๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ โดยสภาวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่โดยสรุปดังนี้

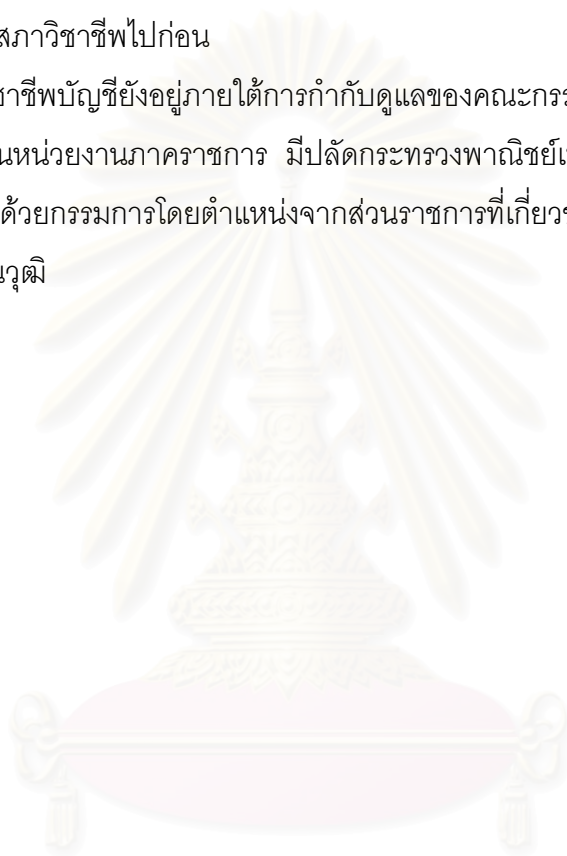
- 1.1 กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ
- 1.2 ควบคุมการประกอบวิชาชีพโดยรับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพ
- 1.3 ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพ
- 1.4 กำหนดคุณสมบัติ คุณสมบัติการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพ

1.5 กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี ภายใต้สภาวิชาชีพบัญชี เพื่อพิจารณา กำหนดมาตรฐานการบัญชี และจัดทำมาตรฐานการบัญชี

1.6 ควบคุมความประพฤติ จรรยาบรรณของสมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพ

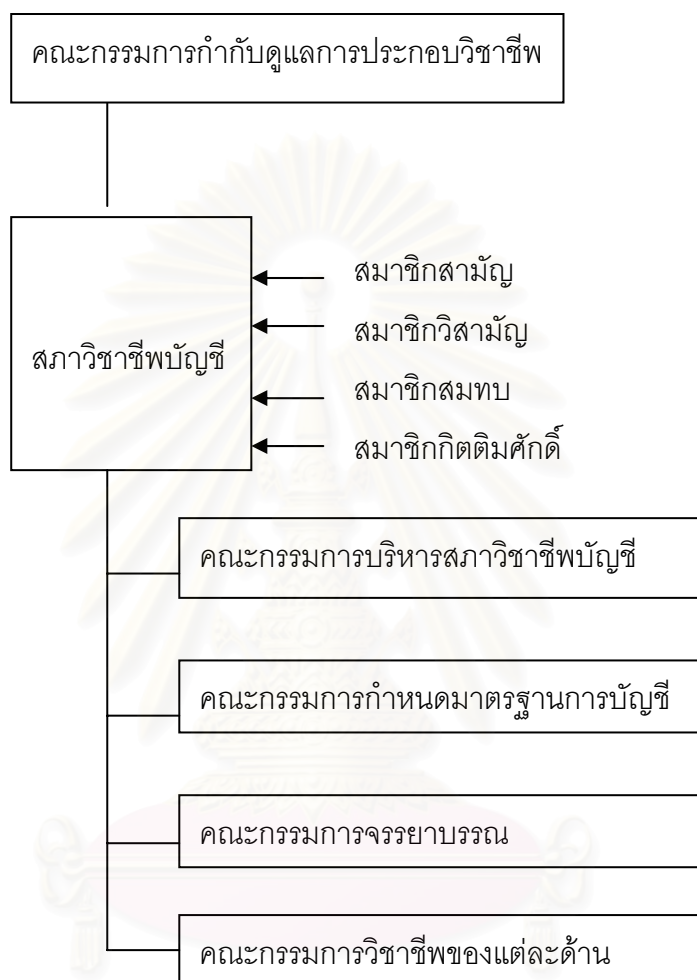
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งในระยะเริ่มแรกให้คณะกรรมการ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพ บัญชี จนกว่าคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติสภาวิชาชีพบัญชีจะเข้ารับหน้าที่ โดยให้นายก สมาคมเป็นนายกสภาวิชาชีพไปก่อน

3. สภาวิชาชีพบัญชียังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบ วิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐการ มีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้แทนโดยตำแหน่ง และมี กรรมการประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันภาคเอกชน และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในภาพรวมของการจัดโครงสร้างของการควบคุมและการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 มีการจัดแบ่งโครงสร้างได้ดังรูป (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546)

2. การประกอบวิชาชีพบัญชี

การประกอบวิชาชีพบัญชีได้ขยายออกไปหลายด้านซึ่งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดของแต่ละด้านอาจมีความแตกต่างกันตามความเหมาะสม สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. การควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี

1.1 ความหมายของการประกอบวิชาชีพบัญชี กฎหมายใหม่ให้ความหมายไว้ คือ การประกอบวิชาชีพด้าน (1) การทำบัญชี (2) การสอบบัญชี (3) การบัญชีบริหาร

(4) การวางระบบบัญชี (5) การบัญชีภาษีอากร (6) การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี (7) การบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.2 วิชาชีพการบัญชีที่ถูกลงควบคุม

1.2.1 วิชาชีพด้านการสอบบัญชี ต้องได้รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพก่อน จากเดิมที่ต้องขออนุญาตจาก ก.บช. เป็นต้องขออนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี

สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายเดิม ก็ให้ถือว่าเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายใหม่ จนกว่าใบอนุญาตเดิมจะหมดอายุ หรือถูกเพิกถอน คือยังปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีต่อไปได้

1.2.2 วิชาชีพด้านทำบัญชี เดิมผู้ทำบัญชีไม่ถูกลงควบคุม เพียงแต่ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติด้านการศึกษาตามที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 แต่ตามกฎหมายใหม่ ผู้ทำบัญชีเป็นวิชาชีพที่ถูกลงควบคุมตามกฎหมาย

จากการควบคุมมีผลต่อผู้ทำบัญชี คือ ต้องไปสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือ หากไม่เป็นสมาชิกก็ต้องไปขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

1.2.3 การประกอบวิชาชีพด้านบัญชี นอกจากผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชีแล้ว ต้องมีพระราชกฤษฎีกาออกมากำหนดว่า วิชาชีพด้านบัญชีด้านใดอีกที่จะต้องถูกลงควบคุม

2. การประกอบกิจการให้บริการวิชาชีพบัญชีด้านที่ถูกลงควบคุม จะต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ ต้องจัดให้มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม กำหนดคุณสมบัติบางประการของผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล และความรับผิดของนิติบุคคล

3. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกด้านไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพที่ถูกลงควบคุมหรือไม่ก็ตาม ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย ซึ่งการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ มีโทษสูงสุดถึงขั้นเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียน ชำบจากการเป็นสมาชิก ถูกระงับการประกอบวิชาชีพ

อย่างไรก็ตามการประกอบวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีฉบับนี้ ไม่รวมถึงการตรวจสอบภายใน ซึ่ง เกษรี ณรงค์เดช (2545) ได้กล่าวไว้ว่าการถอดถอนประเด็นในเรื่องการตรวจสอบภายในออกจากพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี เนื่องจากการตรวจสอบภายในในปัจจุบันได้ขยายสาขาออกไปมากมาย ทั้งด้านกฎหมาย การตรวจสอบการดำเนินการ คอมพิวเตอร์ ซึ่งงานตรวจสอบเหล่านี้จะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จากในอดีตที่การตรวจสอบภายในเป็นการ

จำกัดขอบเขตเฉพาะเรื่องบัญญัติเท่านั้น ดังนั้นถ้ารวมการตรวจสอบภายในเป็นวิชาชีพบัญชีนั้น จะทำให้สมาชิกของวิชาชีพของสาขาอื่นๆ ได้รับผลกระทบ ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบภายในได้

ส่วนในเรื่องของบทบัญญัติในเรื่องการลงโทษตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี จะไม่มีบทบัญญัติในเรื่องของการลงโทษทั้งทางแพ่งและอาญาอย่างแน่นอน เพราะวิชาชีพอิสระจะมีบทลงโทษในเรื่องจรรยาบรรณ คือ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ พัก และเพิกถอนเท่านั้น ไม่สามารถปรับหรือจำคุกได้ และที่สำคัญพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีจะใช้ลงล้างบทลงโทษของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ได้อีกด้วย

2.3 ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

การบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลกระทบในหลายๆด้าน ทั้งในส่วนของ การเปลี่ยนแปลงในส่วนของระบบโครงสร้างการบริหาร การกำกับดูแล และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและหลักการปฏิบัติ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. โครงสร้างการกำกับดูแล การกำกับดูแลและโครงสร้างการบริหารตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีการเปลี่ยนแปลงไปมากแตกต่างจากพระราชบัญญัติฉบับเดิม คือ ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชีซึ่งทำหน้าที่ทั้งด้านนโยบายและด้านปฏิบัติ อยู่ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทั้งหมด ภายใต้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช) แต่หลังจากนี้จะมีสภาวิชาชีพบัญชีซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ดูแลเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งหมด ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

2. มีการควบคุมนักวิชาชีพบัญชีโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา การอบรมและกำหนดมาตรฐานการบัญชี กำหนดจรรยาบรรณ ขึ้นทะเบียนออกใบอนุญาต ตลอดจนควบคุมความประพฤติของสมาชิก โดยมีรายได้จากค่าบำรุงสมาชิกและเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี คือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้ทำบัญชี และนักวิชาชีพบัญชีด้านอื่น ต้องเป็นสมาชิกหรือจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสภาวิชาชีพบัญชี

3. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นนิติบุคคล จะต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพและต้องมีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม โดยให้ค้ำประกันถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคล

ด้วย และการให้บริการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามนิติบุคคลในการให้บริการการสอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

4. นิติบุคคลที่เป็นสำนักงานสอบบัญชี ให้บริการสอบบัญชี จะต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นผู้มีอำนาจผูกพัน และนิติบุคคลนั้นจะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้สอบบัญชีในสังกัดของตน กรณีผู้สอบบัญชียื่นต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามด้วย

5. สัญญาว่าจ้างผู้สอบบัญชี จะไม่สามารถระบุข้อความที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

6. ผู้สอบบัญชีจะไม่สามารถแสดงข้อความในรายงาน ที่แสดงว่าตนไม่รับผิดชอบในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบ เพราะได้ปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถ้วนตามที่พึงคาดหวังได้อีกต่อไป

7. สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมีสิทธิและหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่ชำระค่าบำรุงสมาชิก ปฏิบัติตามบทบัญญัติ และสิทธิและหน้าที่อื่นตามสภาวิชาชีพกำหนด ส่วนสมาชิกสามัญมีสิทธิและหน้าที่ในการออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้ง รับผิดชอบเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี

8. ควรทำความเข้าใจการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างผู้รับผิดชอบกฎหมายทั้งสองฉบับว่า พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 มุ่งเน้นควบคุมกำกับดูแลการทำบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจ ส่วนพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มุ่งเน้นกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพด้านบัญชี

9. การกำหนดมาตรฐานการบัญชี ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการบัญชีเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชี

10. มีการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องได้รับอนุญาตและเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีไม่มีอายุ แต่ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายปี ส่วนผู้ทำบัญชีไม่ได้บังคับต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีแต่ต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

11. ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

12. มีการกำหนดให้ผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี ต้องเข้าฝึกอบรม สัมมนา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี

13. ผู้ปฏิบัติไม่ว่าในหน่วยงานใด มีสิทธิในการแจ้งต่อสภาวิชาชีพบัญชี กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีว่าจะทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ

หรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีที่ได้รับแจ้งว่ามีปัญหาในหารปฏิบัตินั้นโดยพลัน

นอกจากนี้ อรจิต สิงคาลวณิช (2547) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนี้ไว้ว่าเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี อำนาจหน้าที่ ของ ก.บช. จะโอนไปให้สภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชน เท่ากับเป็นการถ่ายโอนอำนาจของภาครัฐไปให้องค์กรวิชาชีพกำกับดูแลตนเอง อย่างไรก็ตาม บทบาทของภาครัฐจะเปลี่ยนจาก ก.บช. เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชีในระดับนโยบาย เฉพาะเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทำงานเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น และสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีความพร้อมและศักยภาพเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระการทำงานของภาครัฐ ดังนั้นในส่วนของการพัฒนาธุรกิจการค้าในอนาคตจะมุ่งเน้นไปในการกำกับดูแลและให้การสนับสนุนธุรกิจตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 เป็นหลัก ส่วนในด้านผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะกำกับดูแลทางอ้อมในระดับนโยบายเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั่วประเทศจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการปฏิรูปครั้งใหญ่ของวิชาชีพบัญชีไทย เมื่อมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะเป็นการกำหนดแนวทางกำกับดูแล และข้อกำหนดใหม่ๆ เพื่อกำกับดูแลวิชาชีพทุกด้านที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประชาชน ให้มีการคุ้มครองประชาชนมากขึ้น ทั้งนี้ภายหลังการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี จะทำให้การกำกับดูแล และการควบคุม ตลอดจนการพิจารณาโทษ จะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพบัญชีทั้งหมด ซึ่งทำให้การควบคุมดูแลมีคุณภาพมากขึ้น และการเกิดสภาวิชาชีพบัญชีจะทำให้เป็นศูนย์รวมเดียวที่สามารถสร้างคุณภาพ ความน่าเชื่อถือทั้งในด้านมาตรฐาน และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีของไทยได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันก็อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานบัญชีทุกฉบับในส่วนจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เป็นที่ยอมรับของมาตรฐานสากล (เกษวี ฌรงค์เดช, 2546)

ส่วนผลกระทบที่ตามมาในอนาคต มีรายละเอียดอีกมากมายที่จะเกิดขึ้นเมื่อกฎหมายถูกทยอยกันออกมามีผลบังคับใช้ตามกฎหมายฉบับนี้ และในส่วนคณะกรรมการวิชาชีพด้านอื่นๆ หากเห็นว่าจะมีด้านใดก็ออกกฎกระทรวงเพิ่ม ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เฉพาะนักบัญชีเองต้องติดตามและ

วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงกันอย่างใกล้ชิดเท่านั้น ผู้ประกอบธุรกิจเองก็จะได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าวทั้งทางตรง และทางอ้อมด้วยเช่นเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 สมมติฐานการวิจัย

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ในระยะเริ่มต้นของการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามที่จะเผยแพร่ข่าวสาร จัดอบรมสัมมนา และให้รายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติ อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีอยู่จำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ การกระจายข้อมูลและการให้ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ซึ่งการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า มีผู้สอบบัญชีและนักบัญชีมีข้อสงสัยมากมายที่สอบถามมายังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏตามกระทู้ต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต และมีการเรียกร้องถึงปัญหาหลายอย่าง เช่น ต้องการให้เผยแพร่ข้อมูลให้ทั่วถึง ให้จัดอบรมสัมมนาในต่างจังหวัดและลดอัตราค่าอบรม เป็นต้น ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวจึงต้องการศึกษาถึง ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ว่ามีปัจจัยพื้นฐานใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อความเข้าใจของผู้สอบบัญชี จึงตั้งเป็นสมมติฐานเพื่อการทดสอบดังนี้

3.1.1 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้สอบบัญชี

สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับอายุของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้สอบบัญชี

3.1.6 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

3.1.7 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

3.2 ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย จำนวน 1,490 คน เฉพาะผู้สอบบัญชีที่ให้ความยินยอมในการเผยแพร่ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2547 ซึ่งเผยแพร่โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ปรากฏใน <http://www.dbd.go.th>

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยให้ทุกๆ หน่วยมีโอกาสที่จะถูกเลือกเท่ากัน โดยใช้วิธีการเปิดตารางเลขสุ่ม (Random Number Table)

3.2.3 ขนาดตัวอย่าง

ขนาดของตัวอย่างคำนวณหาได้จากสูตรทางสถิติ ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อกำหนดระดับความเชื่อมั่นให้เท่ากับ 95%

โดยที่ n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคาดเคลื่อน

หมายเหตุ : ในการทำวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ค่าความคาดเคลื่อนมีค่าเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{1,490}{1 + 1,490 (0.05)^2}$$

$$n = 315.34$$

ขนาดตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณมีค่าประมาณ 316 คน ซึ่งผู้ทำวิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างเพื่อส่งแบบสอบถามไปยังผู้สอบบัญชีทั้งสิ้น 350 คน เนื่องจากคาดว่าอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามอาจต่ำกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งคำถามเพื่อเก็บข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505
ส่วนที่ 3	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
ส่วนที่ 4	ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
ส่วนที่ 5	ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

3.4 เกณฑ์เทียบระดับการให้คะแนน

แบบสอบถามแบบแสดงความเห็นในส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และส่วนที่ 4 เกี่ยวกับความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ใช้ ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถาม โดยในแต่ละข้อจะมี 5 คำตอบให้เลือก ดังนี้

3.4.1 แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 และความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1

เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความพึงพอใจของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล

คะแนนเฉลี่ย	เกณฑ์การแปลความหมาย
0.00 – 1.54	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีมีน้อยที่สุด
1.55 – 2.54	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีมีน้อย
2.55 – 3.54	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีมีในระดับปานกลาง
3.55 – 4.54	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีมีมาก
4.55 – 5.00	ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีมีมากที่สุด

3.4.2 แบบสอบถามใน ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับระดับความเข้าใจ มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เข้าใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เข้าใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง เข้าใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เข้าใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เข้าใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความเข้าใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล

ตารางที่ 3.2

เกณฑ์การแปลความหมายทางด้านความเข้าใจของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล

คะแนนเฉลี่ย	เกณฑ์การแปลความหมาย
0.00 – 1.54	ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีน้อยที่สุด
1.55 – 2.54	ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีน้อย
2.55 – 3.54	ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีในระดับปานกลาง
3.55 – 4.54	ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีมาก
4.55 – 5.00	ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีมากที่สุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากโครงการนี้การวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในช่วงเวลาเดียว คือ เดือนธันวาคม พ.ศ.2547 – เดือนมกราคม พ.ศ. 2548

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัส (Coding) และนำมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในรูปของอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางประกอบการบรรยาย และสรุปผลแยกตามลักษณะเนื้อหาของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

3.6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย คือ ทดสอบความสัมพันธ์ของความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีกับข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี โดยใช้สถิติการทดสอบ คือ t – test , Chi – Square

3.7 ขั้นตอนในการทำการวิจัย

ตารางที่ 3.3

ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานโครงการวิจัย

แผนการดำเนินงานวิจัย	ปี พ.ศ. 2547					ปี พ.ศ. 2548					
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ	■										
จัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์		■									
จัดทำแบบสอบถาม			■	■							
เก็บรวบรวมข้อมูล					■	■	■				
ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล							■	■	■		
สรุปและจัดทำเล่มวิทยานิพนธ์										■	■

หมายเหตุ ขณะเริ่มทำการวิจัยอยู่ในช่วงก่อนประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2547)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้น จะกล่าวถึงอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ร้อยละของข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และในส่วนตัวของบทเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ของผู้สอบบัญชีกับอายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงานด้านวิชาชีพสอบบัญชี ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนครั้งของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีในแต่ละปี ความต่อเนื่องของการเข้าอบรม และรูปแบบของสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน

4.1 อัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

ในการศึกษาผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยจำนวน 350 คน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดประมาณ 30 วัน ซึ่งได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 113 ฉบับ ไม่มีผู้รับและเปลี่ยนแปลงที่อยู่ไม่สามารถติดต่อได้ จำนวน 10 ฉบับ และไม่ตอบกลับจำนวน 227 ฉบับ โดยแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1

รายละเอียดการตอบกลับและไม่ได้ตอบกลับของแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
ตอบกลับ	113	32.28
ไม่มีผู้รับและเปลี่ยนแปลงที่อยู่ไม่สามารถติดต่อได้	10	2.86
ไม่ตอบกลับ	227	64.86
รวม	350	100.00

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ผลของแบบสอบถามในรูปร้อยละ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ซึ่งจะอธิบายเป็นลำดับ

4.2.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี ร้อยละ 32.7 อายุ 36 – 45 ปี ร้อยละ 31.0 อายุ 46 – 55 ปี ร้อยละ 13.3 อายุ 56 – 65 ปี ร้อยละ 15.0 และอายุมากกว่า 65 ปี ร้อยละ 8.0

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 51.3 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 47.8 โดยแบ่งเป็นสาขาการบัญชีร้อยละ 26.6 สาขาการเงิน ร้อยละ 3.5 สาขาบริหารธุรกิจ ร้อยละ 17.7 และมีผู้จบปริญญาเอก ร้อยละ 0.9

อายุการทำงานด้านวิชาชีพสอบบัญชีน้อยกว่า 4 ปี ร้อยละ 8.8 อายุการทำงาน 4 – 7 ปี ร้อยละ 22.1 อายุการทำงาน 8 – 11 ปี ร้อยละ 14.2 อายุการทำงาน 12 – 15 ปี ร้อยละ 17.7 อายุการทำงาน 16 – 19 ปี ร้อยละ 10.6 และมากกว่า 19 ปี ร้อยละ 26.6

ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต) มีผู้ไม่ได้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ร้อยละ 6.2 ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชี ร้อยละ 7.1 หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชี ร้อยละ 5.3 ผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานผู้สอบบัญชี) ร้อยละ 56.6 พนักงานตรวจสอบ (ไม่เคยรับรองรายงาน) ร้อยละ 5.3 และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งงานควบสองตำแหน่งคือ เป็นทั้งผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชีและหุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชี ร้อยละ 0.9 ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานผู้สอบบัญชี) ร้อยละ 8.0 หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานผู้สอบบัญชี) ร้อยละ 3.5 ผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานผู้สอบบัญชี)และอื่นๆ ร้อยละ 5.3 และมีผู้ที่มีตำแหน่งควบสามตำแหน่ง คือ ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชี หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานผู้สอบบัญชี) ร้อยละ 1.8

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีในแต่ละปี คิดเป็นร้อยละ 10.6 เข้าอบรมน้อยกว่า 2 ครั้ง ร้อยละ 31.9 เข้าอบรม 2 – 3 ครั้ง ร้อยละ 37.2 เข้าอบรมปีละ 4 – 5 ครั้ง ร้อยละ 14.2 และเข้าอบรมมากกว่า 5 ครั้ง ร้อยละ 6.2

ความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชี มีผู้ตอบแบบสอบถามเข้าอบรมเป็นประจำทุกปี ร้อยละ 65.5 และไม่ได้เข้าอบรมเป็นประจำทุกปี ร้อยละ 34.5

รูปแบบสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน เป็นบุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคล ร้อยละ 67.0 นิติบุคคล ร้อยละ 28.6 และอื่นๆ ร้อยละ 4.4

ตารางที่ 4.2

สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 – 35 ปี	37	32.7
36 – 45 ปี	35	31.0
46 – 55 ปี	15	13.3
56 – 65 ปี	17	15.0
มากกว่า 65 ปี	9	8.0
รวม	113	100
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	58	51.3
ปริญญาโท สาขาการบัญชี	30	26.6
ปริญญาโท สาขาการเงิน	4	3.5
ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ	20	17.7
ปริญญาเอก	1	0.9
รวม	113	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)
สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3. อายุการทำงานด้านวิชาชีพสอบบัญชี		
น้อยกว่า 4 ปี	10	8.8
4 – 7 ปี	25	22.1
8 – 11 ปี	16	14.2
12 – 15 ปี	20	17.7
16 – 19 ปี	12	10.6
มากกว่า 19 ปี	30	26.6
รวม	113	100
4. ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต		
ไม่ได้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี	7	6.2
ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชี	8	7.1
หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชี	6	5.3
ผู้สอบบัญชี (ลงลายมือชื่อในรายงานของผู้สอบบัญชี)	64	56.6
พนักงานตรวจสอบ (ไม่เคยรับรองรายงาน)	6	5.3
อื่นๆ	-	-
ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชีและหุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชี	1	0.9
ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี	9	8.0
หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี	4	3.5
ผู้สอบบัญชีและอื่นๆ	6	5.3
ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชี หุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี	2	1.8
รวม	113	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)
สรุปข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. จำนวนครั้งของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีในแต่ละปี		
ไม่เคยเข้าอบรม	12	10.6
น้อยกว่า 2 ครั้ง	36	31.9
2 - 3 ครั้ง	42	37.2
4 - 5 ครั้ง	16	14.2
มากกว่า 5 ครั้ง	7	6.2
รวม	113	100
6. ความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชี		
เข้าอบรมเป็นประจำทุกปี	74	65.5
ไม่ได้เข้าอบรมเป็นประจำทุกปี	39	34.5
รวม	113	100
7. รูปแบบสำนักงานสอบบัญชีที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน		
บุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคล	75	67.0
นิติบุคคล	32	28.6
อื่นๆ	5	4.4
รวม	112	100

4.2.2 ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระดับของความเข้าใจที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ.2547 ซึ่งสามารถอธิบายโดยแบ่งออกเป็นหมวด ตามการแบ่งหมวดในพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 และกล่าวถึงรายละเอียดในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

1. มีผู้ตอบว่ามีความเข้าใจเหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 มากร้อยละ 56.6 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 37.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 3.5 และเข้าใจ

น้อยร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.61 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากในเหตุผลของการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

2. มีผู้ตอบว่าเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตของวิชาชีพบัญชีมากร้อยละ 55.8 รองลงมาคือเข้าใจปานกลางร้อยละ 36.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 6.2 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในขอบเขตของวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

หมวด 1 สภาวิชาชีพบัญชี

3. มีผู้ตอบว่ามีความเข้าใจมากเกี่ยวกับสถานะและวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชีร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 38.1 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.0 และเข้าใจน้อยร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.56 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากเกี่ยวกับสถานะและวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชี

4. อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 48.7 รองลงมาคือเข้าใจปานกลางร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 7.1 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

5. รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายได้ของสภาวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

6. อำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 38.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.36 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

7. เงื่อนไขการจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี สำหรับนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการทางด้านวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 35.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 6.2 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 5.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.26 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขการจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีสำหรับนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการทางด้านวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

หมวด 2 สมาชิกสภาวิชาชีพ

8. ประเภทของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 42.0 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 39.3 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 9.8 และเข้าใจน้อยร้อยละ 8.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.52 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

9. คุณสมบัติของสมาชิกสามัญ วิสามัญ สมาชิกสมทบ และที่มาของสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 37.2 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.52 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสามัญ วิสามัญ สมาชิกสมทบ และที่มาของสมาชิกกิตติมศักดิ์ ในระดับปานกลาง

10. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 33.9 เข้าใจมากที่สุดและเข้าใจน้อยเท่ากัน คือร้อยละ 8.9 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.52 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญในระดับปานกลาง

11. การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในเรื่องของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกในระดับปานกลาง

12. การประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีและการประชุมใหญ่วิสามัญ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 41.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 8.0 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.46 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีและการประชุมใหญ่วิสามัญ ในระดับปานกลาง

13. สิทธิของสมาชิกในการขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 39.8 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 6.2 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของสมาชิกในการขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญ ในระดับปานกลาง

14. องค์ประชุมสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 36.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 10.6 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุด

ร้อยละ 4.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประชุมสภาวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลาง

หมวด 3 คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

15. องค์ประกอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

16. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 39.8 เข้าใจน้อยร้อยละ 10.6 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 3.5 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

17. องค์ประชุมของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 41.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 8.8 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 3.5 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

18. การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 8.8 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 4.4 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

19. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 41.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

20. หลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 13.3 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 4.4 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ระดับปานกลาง

21. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน มีผู้ตอบว่า เข้าใจปานกลางร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 33.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 14.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 4.4 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.27 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน ในระดับปานกลาง

หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

22. องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 37.2 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.36 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ในระดับปานกลาง

23. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 39.8 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 เข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ระดับปานกลาง

หมวด 5 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี

24. การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและใบอนุญาตของผู้สอบบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 29.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 12.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 6.2 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากในประเด็นเกี่ยวกับการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและใบอนุญาตของผู้สอบบัญชี

25. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 27.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 6.2 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

26. การขอรับใบอนุญาต กรณีผู้สอบบัญชีเคยถูกเพิกถอน มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 32.7 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 10.6 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาต กรณีเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต

27. การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการสิ้นผลของใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 30.1 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 11.5 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการสิ้นผลของใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี ในระดับปานกลาง

28. ระยะเวลาในการออกใบอนุญาตผู้สอบบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 31.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 10.6 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.51 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการออกใบอนุญาตผู้สอบบัญชี ในระดับปานกลาง

29. การเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 27.4 เข้าใจมากที่สุดและเข้าใจน้อยเท่ากัน คือร้อยละ 10.6 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.51 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในระดับปานกลาง

หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี

30. ผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 48.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 26.8 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 16.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 6.3 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.69 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากที่สุดที่กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี

31. คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 30.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 14.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 8.0 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากที่สุดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี

หมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

32. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 30.1 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 14.2 และเข้าใจน้อยร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจมากที่สุดเกี่ยวกับการที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ

33. หลักการจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 48.7 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 31.9 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 12.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 3.5 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

34. ข้อความในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่เข้าลักษณะการเป็นโมฆะ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 32.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 12.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 4.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.47 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดว่าข้อความในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่เข้าลักษณะการเป็นโมฆะ ในระดับปานกลาง

35. โทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 34.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 11.5 เข้าใจน้อยร้อยละ 8.0 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

36. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 31.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.36 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

37. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 36.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

38. สิทธิในการกล่าวหาและกำหนดเวลากล่าวหาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 34.5 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในเรื่องของสิทธิในการกล่าวหาและกำหนดเวลากล่าวหาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

39. การพิจารณาและการออกคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 31.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.34 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพิจารณาและการออกคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

40. หลักเกณฑ์และวิธีการการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 32.7 เข้าใจน้อยร้อยละ 14.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 8.0 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ในระดับปานกลาง

41. การกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 32.7 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.27 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่กล่าวว่าการกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในระดับปานกลาง

42. ห้ามกรรมการจรรยาบรรณที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจปานกลางร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ เข้าใจมากร้อยละ 33.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 10.6 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการห้ามกรรมการจรรยาบรรณที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

หมวด 8 การกำกับดูแล

43. องค์ประกอบคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 35.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 14.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 3.5 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

44. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 39.8 เข้าใจน้อยร้อยละ 10.6 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 2.7 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.36 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

หมวด 9 บทกำหนดโทษ

45. โทษของการประกอบอาชีพตามพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ได้รับอนุญาต มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 36.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 9.7 เข้าใจ

มากที่สุดร้อยละ 4.4 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการประกอบอาชีพตามพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ได้รับอนุญาต ในระดับปานกลาง

46. โทษของนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ มีผู้ตอบว่า เข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 35.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.40 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ ในระดับปานกลาง

47. โทษของการสอบบัญชีโดยมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 33.0 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.46 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสอบบัญชีโดยมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในระดับปานกลาง

48. โทษของการสอบบัญชีระหว่างถูกพักใบอนุญาต มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 49.6 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 31.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.46 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการสอบบัญชีระหว่างถูกพักใบอนุญาต ในระดับปานกลาง

49. โทษของการทำบัญชีโดยมิได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 31.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.45 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการทำบัญชีโดยมิได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

50. โทษของการประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างถูกลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 33.6 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.45 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างถูกลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ในระดับปานกลาง

51. โทษของการฝ่าฝืนการให้ปากคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 13.3 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการฝ่าฝืนการให้ปากคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง ในระดับปานกลาง

52. บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคล มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 38.1 เข้าใจน้อยร้อยละ 14.2 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 6.2 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคล ในระดับปานกลาง

บทเฉพาะกาล

53. สถานภาพของผู้สอบบัญชีตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 36.3 เข้าใจน้อยร้อยละ 12.4 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.48 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานภาพของผู้สอบบัญชีตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ในระดับปานกลาง

54. ให้คณะกรรมการจากสมาคมนักบัญชี (ส.บช.) เป็นรักษาการคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นเวลา 180 วัน มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 37.2 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 4.4 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดให้คณะกรรมการจากสมาคมนักบัญชี เป็นรักษาการคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

55. ให้ใช้กฎหมายลูกตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ไปจนกว่าจะได้ประกาศกฎหมายในเรื่องเดียวกัน มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 35.4 เข้าใจน้อยร้อยละ 13.3 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดให้ใช้กฎหมายลูกตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ไปจนกว่าจะได้ประกาศกฎหมายในเรื่องเดียวกัน ในระดับปานกลาง

56. ในระยะเริ่มแรกให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ เข้าใจปานกลางร้อยละ 38.9 เข้าใจน้อยร้อยละ 11.5 และเข้าใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันในระยะเริ่มแรก ในระดับปานกลาง

57. การปฏิบัติตามกฎหมายของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสอบบัญชี มีผู้ตอบว่าเข้าใจมากและเข้าใจปานกลางเท่ากัน คือร้อยละ 39.8 รองลงมาคือ เข้าใจน้อยร้อยละ 15.9 เข้าใจมากที่สุดร้อยละ 2.7 และเข้าใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.26 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมการและการปฏิบัติตามกฎหมายของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสอบบัญชี ในระดับปานกลาง

จากการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปแยกออกเป็นหมวดได้ คือ

การวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถอธิบายโดยแยกออกเป็นหมวดได้ คือ ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีและขอบเขตของวิชาชีพบัญชีในระดับปานกลางถึงมาก ในหมวดเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชีและคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจระดับปานกลาง หมวดเกี่ยวกับสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจระดับปานกลาง หมวดเกี่ยวกับคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจปานกลาง ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีและการทำบัญชีผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจระดับปานกลางถึงมาก และหมวดของเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแล บทกำหนดโทษ บทเฉพาะกาล ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	4 3.5%	64 56.6%	42 37.2%	3 2.7%	0 0%	113 100%	3.61	0.60	มาก
2. ขอบเขตของวิชาชีพบัญชี	2 1.8%	63 55.8%	41 36.3%	7 6.2%	0 0%	113 100%	3.53	0.64	ปานกลาง
หมวด 1 สภาวิชาชีพบัญชี									
3. สถานะและวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชี	9 8.0%	53 46.9%	43 38.1%	8 7.1%	0 0%	113 100%	3.56	0.74	มาก
4. อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี	6 5.3%	55 48.7%	43 38.1%	8 7.1%	1 0.9%	113 100%	3.50	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
5. รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชี	6 5.3%	43 38.1%	51 45.1%	11 9.7%	2 1.8%	113 100%	3.35	0.80	ปานกลาง
6. อำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี	8 7.1%	44 38.9%	45 39.8%	13 11.5%	3 2.7%	113 100%	3.36	0.88	ปานกลาง
7. เงื่อนไขการจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี สำหรับนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการทางด้านวิชาชีพบัญชี	7 6.2%	40 35.4%	47 41.6%	13 11.5%	6 5.3%	113 100%	3.26	0.93	ปานกลาง
หมวด 2 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี									
8. ประเภทของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี	11 9.8%	47 42.0%	44 39.3%	10 8.9%	0 0%	112 100%	3.53	0.79	ปานกลาง
9. คุณสมบัติของสมาชิกสามัญวิสามัญ สมาชิกสมทบ และที่มาของสมาชิกกิตติมศักดิ์	10 8.8%	50 44.2%	42 37.2%	11 9.7%	0 0%	113 100%	3.52	0.79	ปานกลาง
10. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ	10 8.9%	52 46.4%	38 33.9%	10 8.9%	2 1.8%	112 100%	3.52	0.85	ปานกลาง
11. การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก	8 7.1%	51 45.1%	43 38.1%	11 9.7%	0 0%	113 100%	3.50	0.77	ปานกลาง
12. การประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีและการประชุมใหญ่วิสามัญ	8 7.1%	47 41.6%	48 42.5%	9 8.0%	1 0.9%	113 100%	3.46	0.78	ปานกลาง
13. สิทธิของสมาชิกในการขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญ	7 6.2%	45 39.8%	47 41.6%	13 11.5%	1 0.9%	113 100%	3.39	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
14. องค์ประชุมสภาวิชาชีพบัญชี	8 7.1%	41 36.3%	47 41.6%	12 10.6%	5 4.4%	113 100%	3.31	0.92	ปานกลาง
หมวด 3 คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี									
15. องค์ประกอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี	6 5.3%	43 38.1%	48 42.5%	13 11.5%	3 2.7%	113 100%	3.32	0.85	ปานกลาง
16. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี	4 3.5%	45 39.8%	49 43.4%	12 10.6%	3 2.7%	113 100%	3.31	0.81	ปานกลาง
17. องค์ประชุมของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี	4 3.5%	47 41.6%	49 43.4%	10 8.8%	3 2.7%	113 100%	3.35	0.80	ปานกลาง
18. การแต่งตั้งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี	5 4.4%	43 38.1%	52 46.0%	10 8.8%	3 2.7%	113 100%	3.33	0.81	ปานกลาง
19. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี	6 5.3%	47 41.6%	48 42.5%	11 9.7%	1 0.9%	113 100%	3.41	0.78	ปานกลาง
20. หลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี	5 4.4%	43 38.1%	49 43.4%	15 13.3%	1 0.9%	113 100%	3.32	0.79	ปานกลาง
21. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน	5 4.4%	38 33.6%	53 46.9%	16 14.2%	1 0.9%	113 100%	3.27	0.79	ปานกลาง
หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี									
22. องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี	6 5.3%	42 37.2%	53 46.9%	11 9.7%	1 0.9%	113 100%	3.36	0.77	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
23. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี	6 5.3%	45 39.8%	48 42.5%	13 11.5%	1 0.9%	113 100%	3.37	0.79	ปานกลาง
หมวด 5 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี									
24. การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและใบอนุญาตของผู้สอบบัญชี	14 12.4%	58 51.3%	33 29.2%	7 6.2%	1 0.9%	113 100%	3.68	0.81	มาก
25. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	15 13.3%	59 52.2%	31 27.4%	7 6.2%	1 0.9%	113 100%	3.71	0.81	มาก
26. การขอรับใบอนุญาต กรณีผู้สอบบัญชีเคยถูกเพิกถอน	12 10.6%	51 45.1%	37 32.7%	13 11.5%	0 0%	113 100%	3.55	0.83	มาก
27. การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการคืนผลของใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	13 11.5%	52 46.0%	34 30.1%	11 9.7%	3 2.7%	113 100%	3.54	0.92	ปานกลาง
28. ระยะเวลาในการออกใบอนุญาตผู้สอบบัญชี	11 9.7%	52 46.0%	36 31.9%	12 10.6%	2 1.8%	113 100%	3.51	0.88	ปานกลาง
29. การเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	12 10.6%	54 47.8%	31 27.4%	12 10.6%	4 3.5%	113 100%	3.51	0.95	ปานกลาง
หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี									
30. ผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี	18 16.1%	54 48.2%	30 26.8%	7 6.3%	3 2.7%	112 100%	3.69	0.91	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
31. คุณสมบัตินของผู้ทำบัญชี	16 14.3%	52 46.4%	34 30.4%	9 8.0%	1 0.9%	112 100%	3.65	0.86	มาก
หมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี									
32. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ	16 14.2%	59 52.2%	34 30.1%	4 3.5%	0 0%	113 100%	3.77	0.73	มาก
33. หลักการจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	14 12.4%	55 48.7%	36 31.9%	7 6.2%	1 0.9%	113 100%	3.65	0.81	มาก
34. ข้อความในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่เข้าลักษณะการเป็นโมฆะ	14 12.4%	46 40.7%	37 32.7%	11 9.7%	5 4.4%	113 100%	3.47	0.98	ปานกลาง
35. โทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ	13 11.5%	49 43.4%	39 34.5%	9 8.0%	3 2.7%	113 100%	3.53	0.90	ปานกลาง
36. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ	10 8.8%	36 31.9%	54 47.8%	11 9.7%	2 1.8%	113 100%	3.36	0.85	ปานกลาง
37. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการจรรยาบรรณ	10 8.8%	41 36.3%	48 42.5%	11 9.7%	3 2.7%	113 100%	3.39	0.88	ปานกลาง
38. สิทธิในการกล่าวหาและกำหนดเวลากล่าวหาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ	8 7.1%	39 34.5%	50 44.2%	14 12.4%	2 1.8%	113 100%	3.33	0.85	ปานกลาง
39. การพิจารณาและการออกคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ	10 8.8%	36 31.9%	51 45.1%	14 12.4%	2 1.8%	113 100%	3.34	0.87	ปานกลาง
40. หลักเกณฑ์และวิธีการการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ	9 8.0%	37 32.7%	48 42.5%	16 14.2%	3 2.7%	113 100%	3.29	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
41. การกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา	8 7.1%	37 32.7%	50 44.2%	14 12.4%	4 3.5%	113 100%	3.27	0.90	ปานกลาง
42. ห้ามกรรมการจรรยาบรรณที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ	12 10.6%	38 33.6%	48 42.5%	14 12.4%	1 0.9%	113 100%	3.41	0.87	ปานกลาง
หมวด 8 การกำกับดูแล									
43. องค์ประกอบคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี	4 3.5%	52 46.0%	40 35.4%	16 14.2%	1 0.9%	113 100%	3.37	0.80	ปานกลาง
44. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี	3 2.7%	51 45.1%	45 39.8%	12 10.6%	2 1.8%	113 100%	3.36	0.78	ปานกลาง
หมวด 9 บทกำหนดโทษ									
45. โทษของการประกอบอาชีพตามพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ได้รับอนุญาต	5 4.4%	53 46.9%	41 36.3%	11 9.7%	3 2.7%	113 100%	3.41	0.83	ปานกลาง
46. โทษของนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ	6 5.3%	51 45.1%	40 35.4%	14 12.4%	2 1.8%	113 100%	3.40	0.84	ปานกลาง
47. โทษของการสอบบัญชีโดยมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	8 7.1%	52 46.4%	37 33.0%	14 12.5%	1 0.9%	112 100%	3.46	0.84	ปานกลาง
48. โทษของการสอบบัญชีระหว่างถูกพักใบอนุญาต	6 5.3%	56 49.6%	36 31.9%	14 12.4%	1 0.9%	113 100%	3.46	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
49. โทษของการทำบัญชีโดยมิได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี	8 7.1%	53 46.9%	36 31.9%	14 12.4%	2 1.8%	113 100%	3.45	0.87	ปานกลาง
50. โทษของการประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างถูกลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ	8 7.1%	52 46.0%	38 33.6%	13 11.5%	2 1.8%	113 100%	3.45	0.86	ปานกลาง
51. โทษของการฝ่าฝืนการให้ปากคำ ที่แท้จริง	6 5.3%	46 40.7%	43 38.1%	15 13.3%	3 2.7%	113 100%	3.33	0.87	ปานกลาง
52. บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคล	7 6.2%	45 39.8%	43 38.1%	16 14.2%	2 1.8%	113 100%	3.35	0.86	ปานกลาง
บทเฉพาะกาล									
53. สถานภาพของผู้สอบบัญชีตาม พรบ.ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	8 7.1%	50 44.2%	41 36.3%	14 12.4%	0 0%	113 100%	3.48	0.80	ปานกลาง
54. ให้คณะกรรมการจากสมาคมนักบัญชี (ส.บช.) เป็นรักษาการคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นเวลา 180 วัน	5 4.4%	51 45.1%	42 37.2%	13 11.5%	2 1.8%	113 100%	3.39	0.82	ปานกลาง
55. ให้ใช้กฎหมายลูกตามพรบ.ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ไปจนกว่าจะได้ประกาศกฎหมายในเรื่องเดียวกัน	6 5.3%	51 45.1%	40 35.4%	15 13.3%	1 0.9%	113 100%	3.41	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความเข้าใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
56. ในระยะเริ่มแรกให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน	6 5.3%	50 44.2%	44 38.9%	13 11.5%	0 0%	113 100%	3.43	0.77	ปานกลาง
57. การปฏิบัติตามกฎหมายของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสอบบัญชี	3 2.7%	45 39.8%	45 39.8%	18 15.9%	2 1.8%	113 100%	3.26	0.32	ปานกลาง

4.2.3 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระดับของความพึงพอใจที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่ที่ได้ออกบังคับใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยกล่าวถึงรายละเอียดในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเป็นไปตามข้อมูลในแบบสอบถาม ดังนี้

1. ขอบเขตของวิชาชีพบัญชีครอบคลุมออกไปหลายด้าน เช่น การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 21.2 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 14.2 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจมากในการขยายขอบเขตของวิชาชีพบัญชีซึ่งครอบคลุมออกไปหลายด้าน

2. จัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา อบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี กำหนดมาตรฐานการบัญชี สอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี กำหนดจรรยาบรรณ ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 65.5 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 16.8 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 15.0 พึงพอใจน้อยร้อยละ

1.8 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากในการจัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี

3. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รับรองปริญญาวิชาการบัญชี รับรองความรู้ ความชำนาญ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 71.7 รองลงมาคือ พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 พึงพอใจปานกลางร้อยละ 11.5 พึงพอใจน้อยร้อยละ 2.7 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจอย่างมากเกี่ยวกับหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีในการรับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต รับรองปริญญาวิชาการบัญชี รับรองความรู้ความชำนาญ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

4. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิก และออกคำสั่งลงโทษผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 72.6 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 13.3 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 10.5 พึงพอใจน้อยร้อยละ 2.7 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากเกี่ยวกับหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิก และออกคำสั่งลงโทษผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

5. รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชีมาจากค่าบำรุง ค่าธรรมเนียม งบประมาณแผ่นดิน ผลประโยชน์จากการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 24.8 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 7.1 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.67 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากเกี่ยวกับการได้มาของรายได้ของสภาวิชาชีพบัญชี

6. กำหนดให้นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 26.5 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 พึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 3.5 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจมากในการกำหนดให้นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี

7. นิติบุคคลที่จดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบบุคคลที่ 3 โดยคำนึงถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคล มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 27.4 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 พึงพอใจน้อยร้อยละ 10.6 และน้อยที่สุดร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในการกำหนดให้

นิติบุคคลที่จดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 โดยค้ำประกันถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคล ในระดับปานกลาง

8. บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชี ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 22.1 พึงพอใจปานกลางร้อยละ 16.8 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากันคือร้อยละ 4.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

9. กรณีผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 ให้นิติบุคคลนั้นร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมด้วย หากยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวน ให้หุ้นส่วนหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามในนิติบุคคลร่วมรับผิดชอบ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมกับการกระทำผิด มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 24.8 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากันคือ ร้อยละ 8.0 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.49 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในกรณีการร่วมรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและนิติบุคคลต่อบุคคลที่สาม ในระดับปานกลาง

10. สมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ สามัญ วิสามัญ สมทบ กิตติมศักดิ์ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 36.6 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.8 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากันคือร้อยละ 3.6 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากในการแบ่งประเภทสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี

11. ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 52.7 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 31.3 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 10.7 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 5.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.69 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

12. สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 33.6 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 12.4 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากันคือ ร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.70 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้

13. สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่า 100 คน จะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 58.4 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 24.8 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 14.2 พึงพอใจน้อยร้อยละ 1.8 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่กำหนดให้สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่า 100 คน จะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้

14. ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับ ค่าบำรุงหรือค่าธรรมเนียม คุณสมบัติ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี การฝึกอบรมผู้สอบบัญชี หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนของผู้ทำบัญชี ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 26.5 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากหากร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีต่างๆ ข้างต้นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน

15. จัดให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 52.7 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 27.7 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 17.0 พึงพอใจน้อยร้อยละ 1.8 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่จัดให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน

16. จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่ กำหนด ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนประกาศใช้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 55.4 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 25.0 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 16.1 พึงพอใจน้อยร้อยละ 2.7 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีซึ่งมีหน้าที่ กำหนด ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนประกาศใช้

17. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 61.1 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 17.7 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 15.9 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากัน คือร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี

18. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 54.9 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 20.4 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 15.9 พึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 5.3 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.73 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญเท่านั้น

19. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับแต่วันถูกเพิกถอน มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 33.6 พึงพอใจน้อยร้อยละ 9.7 น้อยที่สุดร้อยละ 6.2 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 5.3 โดยมี

ค่าเฉลี่ย 3.34 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจกรณีที่ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาต อาจขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับแต่วันถูกเพิกถอน ในระดับปานกลาง

20. ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 22.1 พึงพอใจปานกลางร้อยละ 21.2 พึงพอใจน้อยร้อยละ 12.4 และน้อยที่สุดร้อยละ 6.2 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

21. ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หากสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 60.2 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 23.0 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หากสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้

22. ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีจึงประกอบวิชาชีพทำบัญชีได้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 59.3 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 18.6 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 15.9 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดหากผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี จึงประกอบวิชาชีพทำบัญชีได้

23. ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ข้อความนั้นถือเป็นโมฆะ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 33.6 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 8.0 พึงพอใจน้อยร้อยละ 7.1 และน้อยที่สุดร้อยละ 6.2 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.42 แสดงว่าหากกำหนดให้ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ข้อความนั้นถือเป็นโมฆะ ผู้สอบบัญชีพึงพอใจในระดับปานกลาง

24. โทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ คือ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 61.9 พึงพอใจปานกลางร้อยละ 27.4 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากันคือร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากเกี่ยวกับการกำหนดโทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ

25. จัดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ มีหน้าที่ในการพิจารณายื่นคำกล่าวหา สอบสวน และออกคำสั่งลงโทษเรื่องจรรยาบรรณ มีผู้ตอบว่า

พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 60.7 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 25.9 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 8.9 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.6 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.73 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณายื่นคำกล่าวหา สอบสวน และออกคำสั่งลงโทษเรื่องจรรยาบรรณ

26. ผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 61.1 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 21.2 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 16.8 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่สุดที่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้หากถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษ

27. ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี ให้ความเห็นชอบข้อบังคับและมาตรฐานการบัญชี พิจารณาข้ออุทธรณ์ต่างๆ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 33.9 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 5.4 พึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากเกี่ยวกับหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

28. ผู้ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพบัญชี โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 30.1 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 11.5 พึงพอใจน้อยร้อยละ 6.2 และน้อยที่สุดร้อยละ 5.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจเกี่ยวกับการกำหนดโทษของประกอบวิชาชีพบัญชี โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

29. นิติบุคคลซึ่งให้บริการสอบบัญชีหรือทำบัญชี ฝ่าฝืนไม่มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 หรือกรณีผู้ลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท และปรับอีกวันละ 10,000 บาท จนกว่าปฏิบัติถูกต้อง มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 44.2 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 31.9 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 พึงพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากัน คือร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.42 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจเกี่ยวกับการกำหนดโทษของนิติบุคคลซึ่งให้บริการสอบบัญชีหรือทำบัญชี ฝ่าฝืนไม่มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 หรือกรณีผู้ลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี ในระดับปานกลาง

30. ผู้ฝ่าฝืนลงลายมือชื่อรับรองในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตนมิได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ

46.9 รองลงมาคือ ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 26.5 ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 14.2 ฟังพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 8.0 และฟังพอใจน้อยร้อยละ 4.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 แสดงว่าผู้สอบบัญชีฟังพอใจมากเกี่ยวกับโทษของผู้ฝ่าฝืนลงลายมือชื่อรับรองในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตนมิได้เป็นผู้สอบบัญชี

31. ผู้สอบบัญชีซึ่งถูกสั่งพักใบอนุญาต ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้นมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าฟังพอใจมากร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 23.9 ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 13.3 ฟังพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 7.1 และฟังพอใจน้อยร้อยละ 5.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 แสดงว่าผู้สอบบัญชีฟังพอใจมากเกี่ยวกับการกำหนดโทษของการทำกรสอบบัญชีในระหว่างที่ผู้สอบบัญชีถูกสั่งพักใบอนุญาต

32. ผู้ฝ่าฝืนทำบัญชีโดยไม่ได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าฟังพอใจมากร้อยละ 38.9 รองลงมาคือ ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 35.4 ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 11.5 ฟังพอใจน้อยและน้อยที่สุดเท่ากัน คือร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 แสดงว่าผู้สอบบัญชีฟังพอใจเกี่ยวกับโทษของผู้ฝ่าฝืนทำบัญชีโดยไม่ได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ในระดับปานกลาง

33. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประวัตินิติผิดจรรยาบรรณ โดยถูกพักใช้ เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างนั้น มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าฟังพอใจมากร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 27.4 ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 10.8 ฟังพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 8.0 และฟังพอใจน้อยร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.45 แสดงว่าผู้สอบบัญชีฟังพอใจเกี่ยวกับการกำหนดโทษของการประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีถูกลงโทษประวัตินิติผิดจรรยาบรรณ โดยถูกพักใช้ เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ในระดับปานกลาง

34. ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเรียกมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าฟังพอใจมากร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 32.7 ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 ฟังพอใจน้อยร้อยละ 8.0 และน้อยที่สุดร้อยละ 7.1 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.40 แสดงว่าผู้สอบบัญชีฟังพอใจเกี่ยวกับการกำหนดโทษของผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเรียกมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ในระดับปานกลาง

35. ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ.ผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ.วิชาชีพนี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน มีผู้ตอบว่าฟังพอใจมากร้อยละ 49.6 รองลงมาคือ ฟังพอใจมากที่สุดร้อยละ 31.9 ฟังพอใจปานกลางร้อยละ 15.9 ฟัง

พอใจน้อยร้อยละ 1.8 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากที่กำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ.ผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ.วิชาชีพนี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

จากการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ขอบเขตของวิชาชีพบัญชีครอบคลุมออกไปหลายด้าน เช่น การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง	16 14.2%	70 61.9%	24 21.2%	3 2.7%	0 0%	113 100%	3.88	0.67	มาก
2. จัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา อบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี กำหนดมาตรฐานการบัญชี สอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี กำหนดจรรยาบรรณ ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี	17 15.0%	74 65.5%	19 16.8%	2 1.8%	1 0.9%	113 100%	3.92	0.68	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รับรองปริญญาวิชาการบัญชี รับรองความรู้ ความชำนาญ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี	15 13.3%	81 71.7%	13 11.5%	3 2.7%	1 0.9%	113 100%	3.94	0.66	มาก
4. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิก และออกคำสั่งลงโทษผู้ประพฤตินิ็ดจรรยาบรรณ	12 10.6%	82 72.6%	15 13.3%	3 2.7%	1 0.9%	113 100%	3.89	0.65	มาก
5. รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชีมาจากค่าบำรุง ค่าธรรมเนียม บ ประมา ณ แ ผ น ดิ น ผลประโยชน์จากการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี	8 7.1%	70 61.9%	28 24.8%	4 3.5%	3 2.7%	113 100%	3.67	0.77	มาก
6. กำหนดให้นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี	15 13.3%	61 54.0%	30 26.5%	3 2.7%	4 3.5%	113 100%	3.71	0.86	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
7. นิติบุคคลที่จดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 โดยค้ำประกันถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคล	15 13.3%	47 41.6%	31 27.4%	12 10.6%	8 7.1%	113 100%	3.43	1.08	ปานกลาง
8. บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	25 22.1%	59 52.2%	19 16.8%	5 4.4%	5 4.4%	113 100%	3.83	0.97	มาก
9. กรณีผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 ให้นิติบุคคลนั้นร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมด้วย หากยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวน ให้หุ้นส่วนหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามในนิติบุคคลร่วมรับผิดชอบจนครบ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมกับการกระทำผิด	15 13.3%	52 46.0%	28 24.8%	9 8.0%	9 8.0%	113 100%	3.49	1.08	ปานกลาง
10. สมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชีแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ สามัญวิสามัญ สมทบ กิตติมศักดิ์	11 9.8%	52 46.4%	41 36.6%	4 3.6%	4 3.6%	112 100%	3.55	0.86	มาก
11. ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	12 10.7%	59 52.7%	35 31.3%	6 5.4%	0 0%	112 100%	3.69	0.74	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
12. สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้	14 12.4%	57 50.4%	38 33.6%	2 1.8%	2 1.8%	113 100%	3.70	0.78	มาก
13. สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่า 100 คน จะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้	16 14.2%	66 58.4%	28 24.8%	2 1.8%	1 0.9%	113 100%	3.83	0.72	มาก
14. ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับ ค่าบำรุงหรือค่าธรรมเนียม คุณสมบัติคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี การฝึกอบรม ผู้สอบบัญชี หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนของผู้ทำบัญชี ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน	11 9.7%	65 57.5%	30 26.5%	4 3.5%	3 2.7%	113 100%	3.68	0.81	มาก
15. จัดให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน	19 17.0%	59 52.7%	31 27.7%	2 1.8%	1 0.9%	112 100%	3.83	0.76	มาก
16. จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่ กำหนด ปรับปรุง มาตรฐานการบัญชี ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนประกาศใช้	18 16.1%	62 55.4%	28 25.0%	3 2.7%	1 0.9%	112 100%	3.83	0.76	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
17. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี	18 15.9%	69 61.1%	20 17.7%	3 2.7%	3 2.7%	113 100%	3.85	0.82	มาก
18. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ	18 15.9%	62 54.9%	23 20.4%	4 3.5%	6 5.3%	113 100%	3.73	0.96	มาก
19. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับแต่วันถูกเพิกถอน	6 5.3%	51 45.1%	38 33.6%	11 9.7%	7 6.2%	113 100%	3.34	0.95	ปานกลาง
20. ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด	25 22.1%	43 38.1%	24 21.2%	14 12.4%	7 6.2%	113 100%	3.85	1.15	มาก
21. ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หากสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้	15 13.3%	68 60.2%	26 23.0%	4 3.5%	0 0%	113 100%	3.83	0.69	มาก
22. ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี จึงประกอบวิชาชีพทำบัญชีได้	18 15.9%	67 59.3%	21 18.6%	4 3.5%	3 2.7%	113 100%	3.82	0.84	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
23. ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีข้อความนั้นถือเป็นโมฆะ	9 8.0%	51 45.1%	38 33.6%	8 7.1%	7 6.2%	113 100%	3.42	0.96	ปานกลาง
24. โทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ คือ ตักเตือนภาคทัณฑ์ พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี	10 8.8%	70 61.9%	31 27.4%	1 0.9%	1 0.9%	113 100%	3.77	0.66	มาก
25. จัดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ มีหน้าที่ในการพิจารณายื่นคำกล่าวหา สอบสวน และออกคำสั่งลงโทษเรื่องจรรยาบรรณ	10 8.9%	68 60.7%	29 25.9%	4 3.6%	1 0.9%	112 100%	3.73	0.71	มาก
26. ผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษ ที่สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้	19 16.8%	69 61.1%	24 21.2%	1 0.9%	0 0%	113 100%	3.94	0.65	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
27. ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี ให้ความเห็นชอบข้อบังคับและมาตรฐานการบัญชีพิจารณาข้ออุทธรณ์ต่างๆ	6 5.4%	63 56.3%	38 33.9%	2 1.8%	3 2.7%	112 100%	3.60	0.74	มาก
28. ผู้ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพบัญชีโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	13 11.5%	53 46.9%	34 30.1%	7 6.2%	6 5.3%	113 100%	3.53	0.96	ปานกลาง
29. นิติบุคคลซึ่งให้บริการสอบบัญชีหรือทำบัญชี ฝ่าฝืนไม่มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 หรือกรณีผู้ลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท และปรับอีกวันละ 10,000 บาท จนกว่าปฏิบัติถูกต้อง	11 9.7%	50 44.2%	36 31.9%	8 7.1%	8 7.1%	113 100%	3.42	1.01	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
30. ผู้ฝ่าฝืนลงลายมือชื่อรับรองในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตนมิได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	16 14.2%	53 46.9%	30 26.5%	5 4.4%	9 8.0%	113 100%	3.55	1.05	มาก
31. ผู้สอบบัญชีซึ่งถูกสั่งพักใบอนุญาต ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้นมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	15 13.3%	57 50.4%	27 23.9%	6 5.3%	8 7.1%	113 100%	3.58	1.02	มาก
32. ผู้ฝ่าฝืนทำบัญชีโดยไม่ได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	13 11.5%	44 38.9%	40 35.4%	8 7.1%	8 7.1%	113 100%	3.41	1.02	ปานกลาง
33. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประพฤติผิดจรรยาบรรณ โดยถูกพักใช้เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างนั้น มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	12 10.6%	53 46.9%	31 27.4%	8 7.1%	9 8.0%	113 100%	3.45	1.04	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
34. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเรียกมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	11 9.7%	48 42.5%	37 32.7%	9 8.0%	8 7.1%	113 100%	3.40	1.01	ปานกลาง
35. ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ. วิชาชีพนี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน	36 31.9%	56 49.6%	18 15.9%	2 1.8%	1 0.9%	113 100%	4.10	0.79	มาก

4.2.4 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระดับของความพึงพอใจที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ซึ่งเป็นฉบับเก่าที่ได้ยกเลิกไปแล้ว โดยกล่าวถึงรายละเอียดในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นข้อตามข้อมูลในแบบสอบถาม ดังนี้

1. การจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) เป็นหน่วยงานของรัฐกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี มีผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับปานกลางร้อยละ 54.9 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 31.9 พึงพอใจน้อยร้อยละ 9.7 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 3.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.29 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในการจัดให้มี

คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ในระดับปานกลาง

2. องค์ประกอบของ ก.บช. ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (วาระคราวละ 2 ปี) 8 คน มีผู้ตอบพึงพอใจปานกลางร้อยละ 55.9 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 26.1 พึงพอใจน้อยร้อยละ 15.3 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 1.8 และพึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.13 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับองค์ประกอบของ ก.บช.

3. ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร มีผู้ตอบพึงพอใจปานกลางร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 22.5 พึงพอใจน้อยร้อยละ 13.5 พึงพอใจมากที่สุดและน้อยที่สุดเท่ากัน คือ ร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในระดับปานกลางหากประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

4. กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ประธานเรียกประชุม ก.บช. ได้ มีผู้ตอบพึงพอใจในประเด็นนี้ปานกลางร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 38.7 พึงพอใจน้อยร้อยละ 7.2 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 2.7 และพึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 1.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจการที่กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ประธานเรียกประชุม ก.บช. ได้ในระดับปานกลาง

5. ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้นทะเบียน พัก เพิกถอนใบอนุญาต การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจของ ก.บช. ผู้ตอบมีความพึงพอใจมากร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ ปานกลาง ร้อยละ 38.9 พึงพอใจน้อยร้อยละ 10.6 พึงพอใจในระดับมากที่สุดและน้อยที่สุดเท่ากันคือ ร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในอำนาจของ ก.บช. ในระดับปานกลาง

6. ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระ การพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด มีผู้ตอบพึงพอใจมากร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 37.5 พึงพอใจน้อยร้อยละ 13.4 มากที่สุดร้อยละ 6.3 และพึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 3.6 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในระดับปานกลางที่ ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระและการพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด

7. คณะอนุกรรมการต่างๆที่ ก.บช. แต่งตั้ง ทำหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน ทดสอบความรู้ พิจารณาเกี่ยวกับมารยาทผู้สอบบัญชี กลับกรองมาตรฐานการบัญชี และศึกษาปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ พึงพอใจปานกลางร้อยละ 43.2 พึงพอใจน้อยร้อยละ 6.3 และพึงพอใจมากที่สุด

ร้อยละ 5.4 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจเกี่ยวกับหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการต่างๆที่ ก.บข. แต่งตั้งในระดับปานกลาง

8. ให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บข.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ ปานกลางร้อยละ 34.5 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 และพึงพอใจน้อยร้อยละ 5.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจมากที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บข.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี

9. มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บข. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชีก่อนเสนอ ก.บข. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 47.3 รองลงมาคือปานกลางร้อยละ 36.6 พึงพอใจน้อยร้อยละ 9.8 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 6.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจที่จัดให้มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บข. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชีก่อนเสนอ ก.บข. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้ในระดับปานกลาง

10. มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีเท่านั้น มีผู้ตอบว่าพึงพอใจในระดับปานกลางร้อยละ 47.3 รองลงมาคือ พึงพอใจน้อยร้อยละ 24.1 พึงพอใจมากที่สุดและน้อยที่สุดเท่ากันร้อยละ 6.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.92 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจที่ให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีเท่านั้นในระดับปานกลาง

11. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจปานกลางร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 31.9 พึงพอใจน้อยร้อยละ 14.2 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจที่ต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปีในระดับปานกลาง

12. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต มีผู้ตอบว่าพึงพอใจมากร้อยละ 48.7 รองลงมาคือ ปานกลาง ร้อยละ 30.1 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 16.8 พึงพอใจน้อยร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดร้อยละ 0.9 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจมากที่สุดที่ต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต

13. ผู้สอบบัญชีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อพ้นกำหนด 3 ปี มีผู้ตอบว่าพึงพอใจปานกลางร้อยละ 49.6 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 23.0 พึงพอใจน้อยร้อยละ 18.6 พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 6.2 และน้อยที่สุดร้อยละ 2.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.12 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อพ้นกำหนด 3 ปีในระดับปานกลาง

14. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 25.7 พึงพอใจน้อยร้อยละ 16.8 น้อยที่สุดร้อยละ 13.3 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 9.7 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.02 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในการกำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี ในระดับปานกลาง

15. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่โฆษณาว่าเป็นผู้สอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีผู้ตอบว่าพึงพอใจปานกลางร้อยละ 31.0 รองลงมาคือ พึงพอใจมากร้อยละ 27.4 พึงพอใจน้อยที่สุดร้อยละ 16.8 พึงพอใจน้อยร้อยละ 16.8 และพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 8.8 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.96 แสดงว่าผู้สอบบัญชีพึงพอใจในการกำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่โฆษณาว่าเป็นผู้สอบบัญชี ในระดับปานกลาง

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 ซึ่งเป็นฉบับเก่าที่ใช้มานานแล้ว อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) เป็นหน่วยงานของรัฐ กำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี	4 3.5%	36 31.9%	62 54.9%	11 9.7%	0 0%	113 100%	3.29	0.69	ปานกลาง
2. องค์ประกอบของ ก.บช. ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (วาระคราวละ 2 ปี) 8 คน	2 1.8%	29 26.1%	62 55.9%	17 15.3%	1 0.9%	111 100%	3.13	0.72	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
3. ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร	2 1.8%	25 22.5%	67 60.4%	15 13.5%	2 1.8%	111 100%	3.09	0.71	ปานกลาง
4. กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ประธานเรียกประชุม ก.บช. ได้	3 2.7%	43 38.7%	55 49.5%	8 7.2%	2 1.8%	111 100%	3.33	0.73	ปานกลาง
5. ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้นทะเบียน พัก เพิกถอนใบอนุญาตการแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจของ ก.บช.	3 2.7%	51 45.1%	44 38.9%	12 10.6%	3 2.7%	113 100%	3.35	0.81	ปานกลาง
6. ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระการพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด	7 6.3%	44 39.3%	42 37.5%	15 13.4%	4 3.6%	112 100%	3.31	0.91	ปานกลาง
7. คณะอนุกรรมการต่างๆ ที่ ก.บช. แต่งตั้ง ทำหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน ทดสอบความรู้พิจารณาเกี่ยวกับมารยาทผู้สอบบัญชี กลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี และศึกษาปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี	6 5.4%	50 45.0%	48 43.2%	7 6.3%	0 0%	111 100%	3.50	0.70	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
8. ให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี	10 8.8%	58 51.3%	39 34.5%	6 5.3%	0 0%	113 100%	3.64	0.72	มาก
9. มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บช. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชีก่อนเสนอ ก.บช. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้	7 6.3%	53 47.3%	41 36.6%	11 9.8%	0 0%	112 100%	3.50	0.76	ปานกลาง
10. มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีเท่านั้น	7 6.3%	18 16.1%	53 47.3%	27 24.1%	7 6.3%	112 100%	2.92	0.95	ปานกลาง
11. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี	11 9.7%	36 31.9%	47 41.6%	16 14.2%	3 2.7%	113 100%	3.32	0.93	ปานกลาง
12. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต	19 16.8%	55 48.7%	34 30.1%	4 3.5%	1 0.9%	113 100%	3.77	0.80	มาก
13. ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อพ้นกำหนด 3 ปี	7 6.2%	26 23.0%	56 49.6%	21 18.6%	3 2.7%	113 100%	3.12	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

รายการ	ระดับของความพึงพอใจ					N	X	S.D	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
14. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	11 9.7%	29 25.7%	39 34.5%	19 16.8%	15 13.3%	113 100%	3.02	1.17	ปานกลาง
15. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่โฆษณาว่าเป็นผู้สอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	10 8.8%	31 27.4%	35 31.0%	18 15.9%	19 16.8%	113 100%	2.96	1.21	ปานกลาง

4.2.5 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 เป็นการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีเฉพาะประเด็นหรือข้อบังคับที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ดังนี้

1. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี และมีความพึงพอใจ ในระดับปานกลางในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) เป็นหน่วยงานของรัฐ กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี

2. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีความพึงพอใจ

ปานกลางในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่ให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

3. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้ และมีความพึงพอใจปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่ให้กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ ประธานเรียกประชุม ก.บช. ได้

4. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พัก ใ้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี รับรองปริญญาวิชาการบัญชี รับรอง ความรู้ความชำนาญ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี และมีความพึงพอใจปานกลางใน พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้นทะเบียน พัก เพิก ถอนใบอนุญาต การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจของ ก.บช.

5. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็น ประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี และมีความพึงพอใจปานกลางในพระราชบัญญัติ ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระ การพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด

6. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้มี คณะกรรมการทำงานภายใต้สภาวิชาชีพบัญชี คือ คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพ บัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะกรรมการจรรยาบรรณและ คณะกรรมการ วิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน และมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้คณะอนุกรรมการต่างๆ ที่ ก.บช. แต่งตั้ง ทำหน้าที่ในการพิจารณา คุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน ทดสอบความรู้ พิจารณาเกี่ยวกับมารยาทผู้สอบบัญชี กลั่นกรอง มาตรฐานการบัญชี และศึกษาปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี

7. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่จัดให้มี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่ กำหนด ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี และมีความพึงพอใจมาก ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ให้สมาคมนัก บัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี

8. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดต้องได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนประกาศใช้ และมีความพึง

พอใจระดับปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บช. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชีก่อนเสนอ ก.บช. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้

9. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ขอบเขตของวิชาชีพบัญชีครอบคลุมออกไปหลายด้าน เช่น การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และ บริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และมีความพึงพอใจปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี เท่านั้น

10. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด และมีความพึงพอใจปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี

11. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดโทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ คือ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี และมีความพึงพอใจมาก ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต

12. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลางในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับแต่วันถูกเพิกถอน และมีความพึงพอใจปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อพ้นกำหนด 3 ปี

13. ผู้สอบบัญชีที่มีความพึงพอใจ ในระดับมากในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืน ลงลายมือชื่อรับรองในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตนมิได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีความพึงพอใจปานกลาง ในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ที่กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ข้างต้น

สามารถสรุปได้ว่า ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มากกว่าพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

ตารางที่ 4.6

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ
พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	ระดับความพึงพอใจ พรบ. ผู้สอบบัญชี / วิชาชีพบัญชี
1. สภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็น นิติบุคคล กำกับดูแลผู้ประกอบการ วิชาชีพบัญชี	1. คณะกรรมการควบคุมการ ประกอบวิชาชีพผู้สอบบัญชี (ก.บช.) เป็นหน่วยงานของรัฐ กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสอบ บัญชี	มาก / ปานกลาง
2. ให้มี การประชุมใหญ่สามัญ สภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2. ประธานกรรมการ เป็นผู้เรียก ประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการ เป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร	มาก / ปานกลาง
3. สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการ ประชุมใหญ่วิสามัญได้	3. กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ประธานเรียก ประชุม ก.บช. ได้	มาก / ปานกลาง
4. สภาวิชาชีพบัญชี มีหน้าที่รับ ขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ บัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือ เพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการ วิชาชีพบัญชี รับรองปริญญา วิชาการบัญชี รับรองความรู้ ความชำนาญ ออกข้อบังคับ เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี	4. ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้น ทะเบียน พัก เพิกถอนใบอนุญาต การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำ หน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจของ ก.บช.	มาก / ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	ระดับความพึงพอใจ พรบ. ผู้สอบบัญชี / วิชาชีพบัญชี
5. ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมี ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี	5. ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระ การพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด	มาก / ปานกลาง
6. จัดให้มี คณะกรรมการทำงานภายใต้สภาวิชาชีพบัญชี คือ คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะกรรมการจรรยาบรรณและ คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน	6. คณะอนุกรรมการต่างๆ ที่ ก.บช. แต่งตั้ง ทำหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน ทดสอบความรู้ พิจารณาเกี่ยวกับมารยาทผู้สอบบัญชี กลับกรองมาตรฐานการบัญชี และศึกษาปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี	มาก / ปานกลาง
7. จัดให้มี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่กำหนด ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี	7. ให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี	มาก / มาก
8. มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ก่อนประกาศใช้	8. มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บช. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลับกรองมาตรฐานการบัญชี ก่อนเสนอ ก.บช. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้	มาก / ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	ระดับความพึงพอใจ พรบ. ผู้สอบบัญชี / วิชาชีพบัญชี
9. ขอบเขตของ วิชาชีพบัญชี ครอบคลุมออกไปหลายด้าน เช่น การทำบัญชี การสอบบัญชี การ บัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษา และเทคโนโลยีการบัญชี และ บริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่น ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง	9. มีการควบคุมการประกอบ วิชาชีพด้านการสอบบัญชีเท่านั้น	มาก / ปานกลาง
10. ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี รับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่ สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด	10. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้อง ต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี	มาก / ปานกลาง
11. โทษของการประพฤติผิด จรรยาบรรณ คือ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้หรือเพิกถอน ใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้น ทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการ เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี	11. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้อง รักษามารยาทของผู้สอบบัญชี ตามกฎกระทรวง หากฝ่าฝืนจะ ถูกลงโทษพักหรือเพิกถอน ใบอนุญาต	มาก / มาก
12. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูก เพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับ ใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับ แต่วันถูกเพิกถอน	12. ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็น ผู้สอบบัญชีขอขึ้นทะเบียนได้อีก เมื่อพ้นกำหนด 3 ปี	ปานกลาง / ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547	พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	ระดับความพึงพอใจ พรบ. ผู้สอบบัญชี / วิชาชีพบัญชี
13. ผู้ฝ่าฝืน ลงลายมือชื่อรับรอง ในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตน มิได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษจำคุก ไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	13. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็น ผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อ รับรองการสอบบัญชี โทษจำคุก ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาก / ปานกลาง

4.3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานของการวิจัยเพื่อทดสอบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน จำนวนครั้งของการเข้าอบรม ความต่อเนื่องของการเข้าอบรม และรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ในการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวข้างต้น จะใช้สถิติไคสแควร์ ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานว่างเมื่อ ค่า sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.3.1 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับอายุของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับอายุของผู้สอบบัญชี

4.3.2 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.603 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับระดับการศึกษาของผู้สอบบัญชี

4.3.3 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุการทำงานของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับอายุการทำงานของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับอายุการทำงานของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.282 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับอายุการทำงานของผู้สอบบัญชี

4.3.4 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งงานของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับตำแหน่งงานของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งงานของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.892 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับตำแหน่งงานของผู้สอบบัญชี

4.3.5 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับจำนวนครั้งของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.157 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับจำนวนครั้งของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

4.3.6 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมของผู้สอบบัญชี

4.3.7 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

H_0 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

H_1 : ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

โดยผลการทดสอบพบว่า ค่า sig. (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.357 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง กล่าวคือ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีเป็นอิสระกับรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

จากการทดสอบสมมติฐานข้างต้นพบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน จำนวนครั้งของการเข้าอบรม และรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี แต่มีความสัมพันธ์กับ ความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ของผู้สอบบัญชี รวมถึงการสรุปผลการวิจัยในส่วนของ การทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 25-35 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุการทำงานด้านวิชาชีพสอบบัญชีส่วนใหญ่มากกว่า 19 ปี ตำแหน่งงานส่วนมากจะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยรับตรวจสอบบัญชีทั่วไป ซึ่งส่วนมากปฏิบัติงานอยู่ในรูปแบบของ บุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคล ไม่ได้เป็นผู้จัดการสำนักงานและหุ้นส่วนสำนักงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีส่วนมากจะเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีในแต่ละปี 2-3 ครั้ง โดยส่วนมากจะเข้าอบรมเป็นประจำทุกปี

5.1.2 สรุปความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

จากการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสามารถอธิบายโดยแยกออกเป็นหมวดได้ คือ ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี ประเภท คุณสมบัติและสิทธิหน้าที่ของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี บทกำหนดโทษและข้อกำหนดของบทเฉพาะกาลในระยะเริ่มแรกของการประกาศใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องของเหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ขอบเขตของวิชาชีพบัญชี และข้อกำหนดหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพ

ด้านการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีที่มีความเข้าใจในระดับปานกลางถึงมาก และผู้สอบบัญชีที่มีความเข้าใจในระดับมากในเรื่องของการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี

จากการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ของผู้สอบบัญชีนั้นจะเห็นได้ว่าผู้สอบบัญชีที่มีความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น อาจเนื่องมาจากเป็นระยะเริ่มแรกของการประกาศใช้ และการเผยแพร่ข่าวสารยังไม่ทั่วถึงมากนัก แต่มีบางส่วนที่ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจค่อนข้างมาก คือ ในส่วนของเหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ขอบเขตของวิชาชีพบัญชี ข้อกำหนดหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี และการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี เนื่องจากในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวที่ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติและจำเป็นต้องศึกษาก่อนในระยะเริ่มแรกของการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

5.1.3 สรุปความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ ความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ที่ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจระดับมาก เช่น ขอบเขตของวิชาชีพบัญชี การจัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี หน้าที่และรายได้ของสภาวิชาชีพบัญชี รายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีและการทำบัญชี การกำหนดให้นิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี การจัดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ และมีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี แต่มีส่วนของการจัดให้มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 ประเด็นของการร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมของผู้สอบบัญชีและนิติบุคคล และบทกำหนดโทษที่ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งจากความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีมองว่าโทษของการกระทำผิดไม่มากพอ อาจทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีบางคนไม่เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ

5.1.4 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

จากการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สอบบัญชี ที่มีต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 พบว่าโดยรวมแล้ว ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มากกว่าพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในระดับมากและมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ในระดับปานกลาง ซึ่งในรายละเอียดสามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอบบัญชีมีความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ในระดับปานกลาง เช่น องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) และการกำหนดให้มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) กำหนด ต้องผ่านการกลั่นกรองจาก ก.บช. ก่อนประกาศใช้ การกำหนดอายุใบอนุญาตสอบบัญชี รวมทั้งการกำหนดโทษของผู้สอบบัญชี แต่อย่างไรก็ตามประเด็นที่ผู้สอบบัญชีพึงพอใจมากในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 คือการกำหนดให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี และการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งอาจหมายความว่าผู้สอบบัญชีเห็นชอบที่จะจัดให้มีหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีโดยเฉพาะ และเห็นชอบกับการออกกฎเพื่อควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม

5.1.5 สรุปผลการวิจัยในส่วนของ การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานของการทดสอบในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีกับอายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน จำนวนครั้งของการเข้าอบรม ความต่อเนื่องของการเข้าอบรม และรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

จากการทดสอบสมมติฐานข้างต้นพบว่า ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ตำแหน่งงาน จำนวนครั้งของการเข้าอบรม และรูปแบบสำนักงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ซึ่งความสัมพันธ์

ระหว่างความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กับความต่อเนื่องของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชี อาจเป็นผลเนื่องมาจากการที่ผู้สอบบัญชีที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีเป็นประจำทุกปี จะทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อนการบังคับใช้หรือในระยะเวลาของการแก้ไข ปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีจนถึงการบังคับใช้ในปัจจุบัน ซึ่งทำให้เข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา รายละเอียดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มากกว่าผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีฉบับนี้เพียงพอก่อนการบังคับใช้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1. การจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 หรือเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ควรจัดสัมมนาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและให้ทั่วถึงทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นระยะเริ่มแรกของการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีอีกมากที่ยังไม่ได้รับรู้รายละเอียดอย่างถูกต้องและครบถ้วน รวมถึงปัญหาของอัตราค่าเข้าร่วมอบรมสัมมนามีอัตราสูง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีรายได้น้อยจึงไม่ได้เข้าร่วมสัมมนาเท่าที่ควร อีกทั้งการที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพอย่างต่อเนื่องก็จะเป็นปัญหากับผู้ประกอบวิชาชีพที่มีรายได้น้อยเช่นกัน ซึ่งการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพ ให้มีความเข้าใจและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสภาวิชาชีพบัญชีควรตระหนักถึงความทั่วถึงของการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลต่างๆ และอัตราค่าใช้จ่ายของการเข้าอบรม สัมมนา เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ต้องการให้มีการเผยแพร่ข่าวสารและจัดอบรมสัมมนา เกี่ยวกับรายละเอียดของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 กฎหมายลูกที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับกฎหมายลูกที่จะมาบังคับใช้ และสำหรับต่างจังหวัดก็มีปัญหาของการติดต่อหน่วยงานของสภาวิชาชีพบัญชี ดังนั้นควรมีหน่วยงานและบุคลากรที่ติดต่อได้อย่างสะดวกเมื่อมี ปัญหาหรือต้องการปรึกษา

3. อัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ ของการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี มีอัตราที่สูงเกินไป สำหรับผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกแต่มีรายได้น้อย ซึ่งปัญหาของอัตราค่าสมาชิกหากมีการพิจารณาใหม่ควรมีความยุติธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อาจพิจารณาจากสภาพทางฐานะ รายได้ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกได้มีโอกาสมากขึ้นและได้มีบทบาทมากขึ้นในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในสภาวิชาชีพบัญชี

4. ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า โทษของการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 นี้ ควรจะมีการปรับโทษให้สูงขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติถูกต้องตามข้อกำหนดต่างๆ และเกรงกลัวถึงโทษของการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้น

5. ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ที่กำหนดให้นิติบุคคลที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ซึ่งประเด็นนี้มีผู้สอบบัญชีจำนวนมากยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักประกัน และหลักเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติ และเห็นว่าควรมีหลักเกณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติกับบุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วย หากไม่ได้บังคับให้บุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคลต้องมีหลักประกันต่อบุคคลที่สาม อาจจะเป็นช่องทางที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหลีกเลี่ยง โดยจัดตั้งเป็นคณะบุคคลเพื่อไม่ต้องมีการจัดทำหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามได้

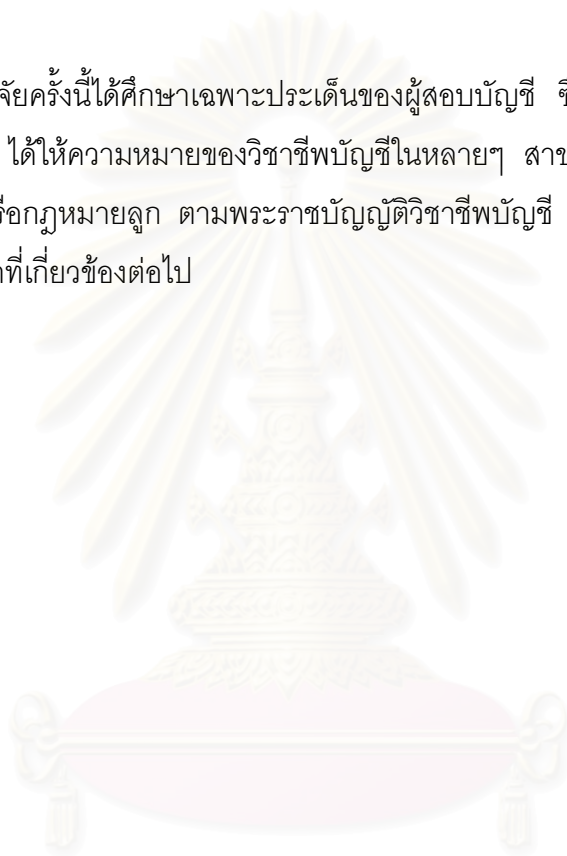
6. ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่าควรออกข้อกำหนดต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะไปเน้นหรือการกำหนดข้อบังคับให้นิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีการจัดทำหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม

5.2.2 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ผลสรุปจากการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยประเด็นหนึ่งพบว่า ความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องในการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี กล่าวคือ หากมีการเข้าอบรมเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่องจะทำให้มีความเข้าใจในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งในประเด็นนี้ในภายหลังหากมีการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีเป็นประจำทุกปี หรืออบรมอย่างต่อเนื่องก็เป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ เช่น กฎหมายลูก หรือหลักปฏิบัติต่างๆ ที่ออกมาบังคับใช้ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจมากขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจและความเข้าใจใน พระราชบัญญัติ วิชาชีพนักบัญชี พ.ศ.2547 ของผู้สอบบัญชีในระยะเริ่มต้นของการบังคับใช้และปฏิบัติ จึงทำให้ยังไม่ได้ทราบถึงความพึงพอใจและความเข้าใจหลังจากปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอย่างจริงจัง ซึ่งอาจมีผลการศึกษามีความแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ได้ ดังนั้นหากศึกษาต่อไปควรศึกษาถึงความพึงพอใจและความเข้าใจของผู้สอบบัญชีหลังจากมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพนักบัญชี พ.ศ.2547 ไปแล้วอย่างสมบูรณ์

3. การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะประเด็นของผู้สอบบัญชี ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิชาชีพนักบัญชี พ.ศ.2547 ได้ให้ความหมายของวิชาชีพนักบัญชีในหลายๆ สาขา ดังนั้นต่อไปหากมีการออกพระราชบัญญัติหรือกฎหมายลูก ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพนักบัญชี พ.ศ.2547 ในสาขาใดๆ ควรศึกษาวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- กองบรรณาธิการธรรมนิติ. ด่วนที่สุด พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี. วารสารธรรมนิติ ฉบับเอกสาร
ภาชีอากร 23 (กันยายน 2547): 27-38.
- กองบรรณาธิการธรรมนิติ. เตรียมรับมือเมื่อ “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี” มีผลบังคับใช้. วารสาร
ธรรมนิติ ฉบับเอกสารภาชีอากร 23 (พฤศจิกายน 2546) : 27-50.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล . พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพมหานคร: ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ, 2545.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ทรงเดช ประดิษฐ์สุสมานนท์ และ ณรงค์ พันดาวงษ์. คำถามยอดฮิต – พระราชบัญญัติวิชาชีพ
บัญชี. สมาคมนักบัญชีฯ. แหล่งที่มา : <http://www.icaat.or.th> [22 ม.ค. 2548]
- ทะเบียนการค้า, กรม. สรุปร่างพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพ
บัญชี พ.ศ. ... การประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 16 (มิถุนายน 2542): 29-39.
- นนทพล นิมสมบุญ. บทบาทของสมาคมเพื่อรองรับ พ.ร.บ.วิชาชีพ. การประชุมนักบัญชี
ทั่วประเทศ ครั้งที่ 16 (มิถุนายน 2542): 23-28.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. ผลกระทบของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีต่อผู้สอบบัญชีและ
นักบัญชี. วารสารภาชี บัญชีและกฎหมายธุรกิจ (พฤศจิกายน 2542) : 91-98.
- พยอม สิงห์เสนห์. การสอบบัญชี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2543.
- พัฒนาธุรกิจการค้า, กรม. ความคืบหน้าร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. กระทรวง
พาณิชย์. แหล่งที่มา : <http://www.dbd.go.th> [24 ก.ย. 2547]
- พาณิชย์, กระทรวง. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชี
รับอนุญาตแห่งประเทศไทย. แหล่งที่มา : <http://www.icaat.or.th> [15 พ.ย. 2547]
- วิโรจน์ เฉลิมรัตน์. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. แหล่งที่มา :
<http://www.bkkonline.com> [22 ม.ค. 2548]
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: A.N.การพิมพ์, 2541.

สกล หาญสุทธิวารินทร์. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี : กับกฎหมายวิชาชีพบัญชีฉบับใหม่(เยี่ยม).
มติชนรายวัน (10 พฤศจิกายน 2547): 20.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เปรียบเทียบ พ.ร.บ.ผู้สอบบัญชี
พ.ศ.2505 กับ ร่าง พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
แห่งประเทศไทย. แหล่งที่มา : <http://www.icaat.or.th> [27 ก.ย. 2547]

สำนักงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. เอกสารประกอบการพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. สำนักงานการคลังและงบประมาณ. แหล่งที่มา :
<http://www.nukbunchee.com> [22 ก.ย. 2547]

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่าง
พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่ง
ประเทศไทย. แหล่งที่มา : <http://www.icaat.or.th> [24 ก.ย. 2547]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ผลกระทบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี 25 – 35 ปี 36 – 45 ปี
 46 – 55 ปี 56 – 65 ปี มากกว่า 65 ปี

2. ระดับการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปริญญาตรี สาขา.....
ปริญญาโท สาขา.....
ปริญญาเอก สาขา.....
 อื่นๆ ระบุ

3. อายุการทำงานทางด้านวิชาชีพสอบบัญชี

- น้อยกว่า 4 ปี 4 – 7 ปี 8 – 11 ปี
 12 – 15 ปี 16 – 19 ปี มากกว่า 19 ปี

4. ตำแหน่งงานในปัจจุบันของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่ได้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ผู้จัดการสำนักงานสอบบัญชี
 หุ่นส่วนสำนักงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชี

(ลงลายมือชื่อในรายงานของผู้สอบฯ)

- พนักงานตรวจสอบ (ไม่เคยรับรองรายงาน) อื่นๆ ระบุ.....

5. จำนวนครั้งของการเข้าอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีในแต่ละปี

- ไม่เคยเข้าอบรม น้อยกว่า 2 ครั้ง 2 – 3 ครั้ง
 4 – 5 ครั้ง มากกว่า 5 ครั้ง

6. ท่านเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชีเป็นประจำทุกปี ใช่ ไม่ใช่

7. รูปแบบสำนักงานสอบบัญชีที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน

- บุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคล นิติบุคคล อื่นๆ ระบุ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) เป็นหน่วยงานของรัฐ กำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี					
2. องค์ประกอบของ ก.บช. ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (วาระคราวละ 2 ปี) 8 คน					
3. ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร					
4. กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนเข้าชื่อขอให้ประธานเรียกประชุม ก.บช. ได้					
5. ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้นทะเบียน พัก เพิกถอนใบอนุญาต การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซึ่งอยู่ในอำนาจของ ก.บช.					
6. ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระ การพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุด					
7. คณะอนุกรรมการต่างๆ ที่ก.บช. แต่งตั้ง ทำหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน ทดสอบความรู้ พิจารณาเกี่ยวกับมารยาทผู้สอบบัญชี กลับกรองมาตรฐานการบัญชี และศึกษาปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสอบบัญชี					
8. ให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชี					
9. มาตรฐานการบัญชีและสอบบัญชีที่ ส.บช. กำหนดต้องผ่านอนุกรรมการกลับกรองมาตรฐานการบัญชีก่อนเสนอ ก.บช. เพื่อให้มีการลงมติประกาศใช้					

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชีเท่านั้น					
11. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี					
12. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรักษามารยาทของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายกระทรวง หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต					
13. ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีขอขึ้นทะเบียนได้อีกเมื่อพ้นกำหนด 3 ปี					
14. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
15. กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี แต่โฆษณาว่าเป็นผู้สอบบัญชี โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขอบเขตของวิชาชีพบัญชีครอบคลุมออกไปหลายด้าน เช่น การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยี การบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง					

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. จัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา อบรมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี กำหนดมาตรฐานการบัญชี สอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี กำหนดจรรยาบรรณ ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี					
3. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รับรองปริญญาวิชาการบัญชี รับรองความรู้ความชำนาญ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี					
4. สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิก และออกคำสั่งลงโทษผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ					
5. รายได้ของสภาวิชาชีพบัญชีมาจากค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมงบประมาณแผ่นดิน ผลประโยชน์จากการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี					
6. กำหนดให้นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี					
7. นิติบุคคลที่จดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 โดยคำนึงถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคล					
8. บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
9. กรณีผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 ให้นิติบุคคลนั้นร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมด้วย หากยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวน ให้หุ้นส่วนหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามในนิติบุคคลร่วมรับผิดชอบ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมกับการกระทำผิด					

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. สมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ สภาสามัญ วิสามัญ สมทบ กิตติมศักดิ์					
11. ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
12. สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้					
13. สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่า 100 คน จะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้					
14. ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับ ค่าบำรุงหรือค่าธรรมเนียม คุณสมบัติคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี การฝึกอบรมผู้สอบบัญชี หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนของผู้ทำบัญชี ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน					
15. จัดให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน					
16. จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่ กำหนด ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อนประกาศใช้					
17. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี					
18. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ					
19. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้น 5 ปี นับแต่วันถูกเพิกถอน					
20. ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด					

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หากสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้					
22. ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี จึงประกอบวิชาชีพทำบัญชีได้					
23. ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ข้อความนั้นถือเป็นโมฆะ					
24. โทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ คือ ตักเตือนภาคทัณฑ์ พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี					
25. จัดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ มีหน้าที่ในการพิจารณายื่นคำกล่าวหา สอบสวน และออกคำสั่งลงโทษเรื่องจรรยาบรรณ					
26. ผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้					
27. ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีหน้าที่กำกับดูแลสภาวิชาชีพบัญชี ให้ความเห็นชอบข้อบังคับและมาตรฐานการบัญชี พิจารณาข้ออุทธรณ์ต่างๆ					
28. ผู้ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพบัญชีโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					

	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29. นิติบุคคลซึ่งให้บริการสอบบัญชีหรือทำบัญชี ฝ่าฝืนไม่มีหลักประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่ 3 หรือกรณีผู้ลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท และปรับอีกวันละ 10,000 บาท จนกว่าปฏิบัติถูกต้อง					
30. ผู้ฝ่าฝืนลงลายมือชื่อรับรองในฐานะเป็นผู้สอบบัญชีโดยตนมิได้เป็นผู้สอบบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
31. ผู้สอบบัญชีซึ่งถูกสั่งพักใบอนุญาต ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้นมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
32. ผู้ฝ่าฝืนทำบัญชีโดยไม่ได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
33. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประวัตินิติผิดจรรยาบรรณ โดยถูกพักใช้ เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างนั้น มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
34. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเรียกมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					
35. ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พรบ. วิชาชีพนี้ต่อไป จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน					

ส่วนที่ 4 ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547

	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เหตุผลในการจัดทำพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547					
2. ขอบเขตของวิชาชีพ					
หมวด 1 สภาวิชาชีพ					
3. สถานะและวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพ					
4. อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพ					
5. รายได้ของสภาวิชาชีพ					
6. อำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการประกอบวิชาชีพ					
7. เงื่อนไขการจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพ สำหรับนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการทางด้านวิชาชีพ					
หมวด 2 สมาชิกสภาวิชาชีพ					
8. ประเภทของสมาชิกสภาวิชาชีพ					
9. คุณสมบัติของสมาชิกสามัญ วิสามัญ สมาชิกสมทบ และที่มาของสมาชิกกิตติมศักดิ์					
10. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ					
11. การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก					
12. การประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพและการประชุมใหญ่วิสามัญ					
13. สิทธิของสมาชิกในการขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญ					
14. องค์ประชุมสภาวิชาชีพ					
หมวด 3 คณะกรรมการสภาวิชาชีพ					
15. องค์ประกอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ					
16. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารสภาวิชาชีพ					
17. องค์ประชุมของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ					

	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. การแต่งตั้งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี					
19. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี					
20. หลักเกณฑ์การเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี					
21. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน					
หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี					
22. องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี					
23. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี					
หมวด 5 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี					
24. การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและใบอนุญาตของผู้สอบบัญชี					
25. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
26. การขอรับใบอนุญาต กรณีผู้สอบบัญชีเคยถูกเพิกถอน					
27. การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและการสิ้นสุดของใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี					
28. ระยะเวลาในการออกใบอนุญาตผู้สอบบัญชี					
29. การเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี					
30. ผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี					
31. คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี					

	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					
32. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ					
33. หลักการจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					
34. ข้อความในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่เข้าลักษณะการเป็นโมฆะ					
35. โทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ					
36. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ					
37. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ					
38. สิทธิในการกล่าวหาและกำหนดเวลากล่าวหาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ					
39. การพิจารณาและการออกคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ					
40. หลักเกณฑ์และวิธีการการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ					
41. การกำหนดให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา					
42. ห้ามกรรมการจรรยาบรรณที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณ					
หมวด 8 การกำกับดูแล					
43. องค์ประกอบคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี					
44. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี					
หมวด 9 บทกำหนดโทษ					
45. โทษของการประกอบอาชีพตามพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ได้รับอนุญาต					

	ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
46. โทษของนิติบุคคลที่ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ					
47. โทษของการสอบบัญชีโดยมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
48. โทษของการสอบบัญชีระหว่างถูกพักใบอนุญาต					
49. โทษของการทำบัญชีโดยมิได้เป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี					
50. โทษของการประกอบวิชาชีพบัญชีระหว่างถูกลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ					
51. โทษของการฝ่าฝืนการให้ปากคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง					
52. บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคล					
บทเฉพาะกาล					
53. สถานภาพของผู้สอบบัญชีตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505					
54. ให้คณะกรรมการจากสมาคมนักบัญชีฯ (ส.บช.) เป็นรักษาการคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นเวลา 180 วัน					
55. ให้ใช้กฎหมายลูกตาม พรบ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ไปจนกว่าจะได้ประกาศกฎหมายในเรื่องเดียวกัน					
56. ในระยะเริ่มแรกให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน					
57. การปฏิบัติตามกฎหมายของนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสอบบัญชี					

ส่วนที่ 5 **ความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะ**

1. ท่านมีข้อสงสัยใดบ้างเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

พ.ศ. 2505

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2505

เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

มาตรา 2⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ และใบอนุญาตนั้นยังไม่ขาดอายุ ไม่ถูกพักหรือไม่ถูกเพิกถอน

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เรียกโดยย่อว่า ก.บช. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทะเบียนการค้า อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมสรรพากร ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกแปดคนในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน

ให้ ก.บช. เลือกรรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกรรมการในกิจการทั้งปวงอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของประธานกรรมการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานกรรมการในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจแต่งตั้งซ้ำอีกได้ แต่ไม่เกินกว่าสองครั้งติดกัน

มาตรา 5 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบวาระ
- (2) ลาออก
- (3) ถูกพักใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือขาดต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ภายใต้บังคับมาตรา 4 เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา 6 เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นคงอยู่รักษาการต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 7 ให้จัดตั้งสำนักงาน ก.บช. ขึ้นในกระทรวงเศรษฐกิจมีนายทะเบียนคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและในกิจการอื่นทั่วไป และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร ให้นายทะเบียนเป็นเลขานุการ ก.บช. ด้วย

มาตรา 8 ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

กรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนจะเข้าชื่อขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุม ก.บช. ก็ได้

มาตรา 9 การประชุม ก.บช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา 10 มติของที่ประชุม ก.บช. ให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 10 มติของที่ประชุม ก.บช. ดังต่อไปนี้ จะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- (1) มติให้สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (2) มติรับผู้สอบบัญชีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้วให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ใหม่ตามมาตรา 20

มาตรา 11 ให้ ก.บช. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (2) สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (3) ออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอ การออกการต่ออายุ และการออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีอนุญาต
- (4) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่น ในการศึกษาวิชาชีพสอบบัญชี

มาตรา 12 ให้ ก.บช. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำกิจการหรือไต่สวนพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของ ก.บช. ได้

ให้นำความในมาตรา 9 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 13 ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชี หรือให้มีผู้สอบบัญชี ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่

- (1) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือ
- (2) เป็นการกระทำในทางราชการ

มาตรา 14 เอกสารใดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีผู้สอบบัญชีรับรอง ต้องมีผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาตลงลายมือชื่อรับรองในเอกสารนั้น มิฉะนั้นเป็นอันไม่มีผลตามผลบัญญัติของกฎหมาย
นั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่เอกสารซึ่งกระทำในทางราชการ

มาตรา 15 ผู้ซึ่งจะขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ ต้อง

- (1) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางการบัญชีหรือประกาศนียบัตรทางการบัญชีซึ่ง ก.บช. เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่มีการศึกษาวิชาการบัญชี ซึ่ง ก.บช. เห็นสมควรให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้
- (2) เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีมาแล้วโดย ก.บช. เห็นว่าทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้
- (3) มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว
- (4) มีสัญชาติไทย หรือมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้สอบบัญชีในประเทศนั้นได้
- (5) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่ ก.บช. เห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
- (7) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และ
- (8) ไม่ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ไม่เหมาะสมหรือทำให้ขาดความเป็นอิสระในหน้าที่ผู้สอบบัญชี

มาตรา 16 ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

มาตรา 17 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีสำนักงาน โดยแจ้งไว้ต่อสำนักงาน ก.บช. ขณะยื่นคำขอรับอนุญาต

ในกรณีไม่มีสำนักงาน จะใช้ที่อยู่อาศัยของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสำนักงานก็ได้
การย้ายสำนักงาน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องแจ้งต่อนายทะเบียน ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันย้าย สำนักงาน

มาตรา 18 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องรักษามรรยาทตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 19 การสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 11 (2) ให้กระทำได้ เมื่อปรากฏว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(1) ขาดลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 15 หรือ

(2) กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ การสั่งพักใบอนุญาต ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนพิจารณาสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้มีการไต่สวนโดยให้โอกาสแก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้นได้ทราบข้อกล่าวหาและยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ในการไต่สวนนั้น ให้ ก.บช. หรือคณะอนุกรรมการที่ ก.บช. แต่งตั้งมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือ ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือวัตถุใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา 20 ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอาจขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อ ก.บช. ได้พิจารณาแล้วไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ ผู้นั้นจะยื่นคำขอได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ก.บช. ปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้า ก.บช. ปฏิเสธการออกใบอนุญาตในครั้งที่สองนี้แล้ว ผู้นั้นหมดสิทธิขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกต่อไป

มาตรา 21 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ผู้ใดมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโฆษณาด้วยวิธีใด ๆ แสดงว่าเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ในวาระเริ่มแรก ให้ ก.บช. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา 4 และกรรมการอื่นอีกแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เมื่อได้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตครบห้าสิบคนแล้ว ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง

มาตรา 24 บทบัญญัติมาตรา 13 และมาตรา 14 มิให้ใช้บังคับจนกว่าจะครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 25 ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ซึ่งได้กระทำการสอบบัญชี และลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีของนิติบุคคลในประเทศในฐานะ

ผู้สอบบัญชีมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีโดยลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีไม่น้อยกว่าปีละห้านิติบุคคล และเป็นผู้มีลักษณะตามมาตรา 15 (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เมื่อ ก.บช.พิจารณาเป็นที่พอใจแล้วก็ให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

มาตรา 26 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการรักษารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ค่าออกใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต	200 บาท
(2) ค่าแก้ไขใบอนุญาต ครั้งละ	50 บาท
(3) ค่าใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ	50 บาท
(4) ค่าสำเนาเอกสารที่นายทะเบียนรับรองว่าถูกต้อง ฉบับละ	20 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การสอบบัญชีเป็นวิชาชีพอิสระแขนงหนึ่งอันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งแก่การพัฒนาเศรษฐกิจ ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายควบคุมการสอบบัญชี ประกอบกับขณะนี้ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากมหาวิทยาลัยและสำนักศึกษาต่าง ๆ มากขึ้น จึงสมควรจะได้ตรากฎหมายกำหนดคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สอบบัญชีให้อยู่ในมาตรฐาน ให้มีคณะกรรมการควบคุมให้เป็นไปตามความมุ่งหมายดังกล่าว

พระราชบัญญัติ

วิชาชีพบัญชี

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพบัญชี” หมายความว่า วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

“การประชุมใหญ่” หมายความว่า การประชุมใหญ่สามัญหรือการประชุมใหญ่วิสามัญ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖ ให้มีสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๗ สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

(๒) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ระหว่างสมาชิก

(๓) กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

(๔) กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๕) รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๖) รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการรับสมัครเป็นสมาชิก

(๗) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี

(๘) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่างๆ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๙) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ขึ้นทะเบียนอันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

(๑๐) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

(๑๑) ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๑๒) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๑๓) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี

(๑๔) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ สภาวิชาชีพบัญชีอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าบำรุงสมาชิกและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๓) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาวิชาชีพบัญชี

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับบทบัญญัติหมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี และหมวด ๖ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ในกรณีที่การประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใด มีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ที่จะให้มีการคุ้มครองประชาชนและพัฒนา หรือจัดระเบียบการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใด จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านนั้นต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีก็ได้

มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๙ ใช้นับสำหรับวิชาชีพบัญชีด้านใด ห้ามมิให้ ผู้ใดประกอบวิชาชีพบัญชีด้านนั้น เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี

การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต การออกใบอนุญาต และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ในการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้ผู้ขึ้นทะเบียนซึ่งมิได้ เป็นสมาชิกต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปีก็ได้ แต่จะกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้สูงกว่าค่าบำรุงสมาชิก และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เรียกเก็บจากสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นรายปีไม่ได้

มาตรา ๑๑ นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชี หรือให้บริการวิชาชีพบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๙ ต้องจดทะเบียน ต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ทั้งนี้ ตามประเภท จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๒) ในกรณีประกอบกิจการให้บริการการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล ในการให้บริการการสอบบัญชีต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การกำหนดหลักประกันตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้คำนึงถึงขนาดและรายได้ของนิติบุคคลนั้น และ ให้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสภาวิชาชีพบัญชีมาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ให้นิติบุคคลซึ่งผู้สอบบัญชานั้นสังกัดอยู่ ร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และในกรณีที่ยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวน ให้หุ้นส่วนหรือ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล หรือผู้แทนนิติบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินการ ของนิติบุคคลนั้น ต้องร่วมรับผิดชอบจนครบจำนวน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอม ในการกระทำผิดที่ต้องรับผิดชอบ

หมวด ๒

สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมีสี่ประเภท ดังนี้

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกวิสามัญ

(๓) สมาชิกสมทบ

(๔) สมาชิกกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๓ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่น เทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอื่นตามที่ สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติดิจรยายบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๔ สมาชิกวิสามัญและสมาชิกสมทบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่มีสัญชาติของประเทศ ซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ และประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกวิสามัญ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๑๕ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๖ สมาชิกสามัญมีสิทธิและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่

(๒) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่

(๓) เลือกตั้ง รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ชำระค่าบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๕) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตนตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๖) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (๑) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๑๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ หรือคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีมติเพิกถอนสำหรับกรณีสมาชิกกิตติมศักดิ์

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๘ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
การประชุมใหญ่อื่นนอกจากการประชุมใหญ่สามัญ เรียกว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๑๙ สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ในการนี้ นายกสภาวิชาชีพบัญชีต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

มาตรา ๒๐ ในการประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าสองร้อยคนจึงเป็น
องค์ประชุม

การประชุมใหญ่ครั้งใด เมื่อล่วงพ้นเวลาที่กำหนดไว้เป็นเวลาสามสิบนาทีแล้วมีสมาชิกสามัญ
มาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง และการประชุมนั้นได้เรียกประชุมตามมาตรา ๑๙ ให้งด
การประชุมครั้งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้จัดให้มีการประชุม ให้เลื่อนการประชุมนั้น
ออกไป โดยให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันและในการประชุมใหญ่
ครั้งนี้ ให้องค์ประชุมประกอบด้วยสมาชิกสามัญเท่าที่มาประชุม

มาตรา ๒๑ ในการประชุมใหญ่ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่
นายกสภาวิชาชีพบัญชีไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้อุปนายก
สภาวิชาชีพบัญชีคนหนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาวิชาชีพบัญชี
และอุปนายกสภาวิชาชีพบัญชีไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่
ให้สมาชิกสามัญที่มาประชุมเลือกสมาชิกสามัญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

หมวด ๓

คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีทุกด้าน ประธาน
คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี และประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒)
มีมติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน

(๔) กรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ มีจำนวนไม่เกินห้าคน

ให้เลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นกรรมการและเลขานุการ และจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการก็ได้ ตามความจำเป็นและตามมติของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการตาม (๓) และ (๔) และ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตาม (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๓ นายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) มีวาระ การดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่นายกสภาวิชาชีพบัญชี หรือกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔) เพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งเลือกตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งแทน ตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้เลือกตั้ง หรือแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือ ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๓) หรือยังมีได้มีการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔) ขึ้นใหม่ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่านายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่เข้ารับ หน้าที่

นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับเลือกตั้งหรือ แต่งตั้งอีกได้ แต่นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการ ตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) รัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๓

มาตรา ๒๕ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเลือกกรรมการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอุปนายกตามจำนวนที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ตำแหน่งเลขธิการ เหนรัญญิก และนายทะเบียนตำแหน่งละหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนดตามความจำเป็น

การปฏิบัติหน้าที่ อำนาจหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๖ การประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่มอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) กระทำกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เสนอร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีในกิจการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ต่อที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชี

(๔) จัดให้มีการประชุมใหญ่

(๕) ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับตามมาตรา ๒๘ (๓) ต่อสภาวิชาชีพบัญชีด้วยก็ได้

ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๐ วิธีการเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชীর่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับคำบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียม หรือร่างข้อบังคับตามมาตรา ๒๒ วรรคสาม มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔ วรรคสอง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีก่อน

ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีอนุมัติ หรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ความเห็นชอบตามวรรคสองแล้ว แล้วแต่กรณี เมื่อนายกสภาวิชาชีพบัญชีลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๑ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจกระทำการแทนสภาวิชาชีพบัญชี ในการนี้ นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นกระทำการแทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ประธานกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ให้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสามัญ โดยที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการหรือกรรมการวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง การแต่งตั้งหรือการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินการอื่นของประธานกรรมการหรือกรรมการวิชาชีพบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๔

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน และผู้แทนกรมการประกันภัย ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การคัดเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีมีอำนาจหน้าที่กำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย

มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุงเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

เมื่อได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน กรรมการประกันภัย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่นใด ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ หรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนด ปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีโดยพลัน

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๓๖ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีแต่งตั้งโดยอนุโลม

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชี หรือให้เอกสารใดต้องมีผู้สอบบัญชี ลงลายมือชื่อรับรองหรือแสดงความเห็น ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี รับรองเอกสาร หรือแสดงความเห็นในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือเป็นการกระทำในอำนาจหน้าที่ทางราชการ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต และการออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วและใบอนุญาตนั้นมีได้ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพากรในการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๕ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แต่ในกรณีเป็นสมาชิกวิสามัญซึ่งเป็นคนต่างด้าวต้องเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยดีพอที่จะสามารถสอบบัญชีและจัดทำรายงานเป็นภาษาไทยได้ และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวด้วย จึงจะปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(๒) ผ่านการทดสอบหรือฝึกอบรมหรือฝึกงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีมาแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๕ มาตรา ๓๒๓ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ เฉพาะที่เกี่ยวกับการรับรองงบการเงินหรือบัญชีอื่นใดอันไม่ถูกต้องหรือทำรายงานเท็จหรือความผิดตามหมวด ๕ และหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๐ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

มาตรา ๔๑ ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสิ้นผล เมื่อผู้รับใบอนุญาต

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (๔) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเนื่องจากประพฤติผิดจรรยาบรรณ
- (๕) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและไม่ได้รับการผ่อนผันตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

กำหนด

(๖) ไม่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดให้ครบถ้วนตามมาตรา ๔๓ และสภาวิชาชีพบัญชีไม่ได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๔๒ เมื่อสภาวิชาชีพบัญชีได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ ให้สภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่สภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ สภาวิชาชีพบัญชีต้องแสดงเหตุผลของการไม่ออกใบอนุญาตไว้โดยชัดแจ้ง ในกรณีเช่นนี้ผู้ยื่นคำขอมีสិทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาต ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแล การประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนด

มาตรา ๔๓ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง สภาวิชาชีพบัญชีจะมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ของผู้นั้นไว้จนกว่าผู้นั้นจะได้ปฏิบัติตามก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี เว้นแต่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๕ ผู้ทำบัญชีที่จะขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๒) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
- (๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา ๓๕ (๓) เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
- (๔) มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๗

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๖ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นประพฤติดังจรรยาบรรณ

มาตรา ๔๗ ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- (๓) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- (๔) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

มาตรา ๔๘ ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตข้อความนั้นเป็นโมฆะ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าตนไม่รับผิดชอบ
ในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบเพราะเหตุที่ตนมิได้ปฏิบัติหน้าที่
โดยครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือโดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชีมิได้

การกระทำตามวรรคสองถือว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา ๔๕ โทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ มีดังต่อไปนี้

(๑) ตักเตือนเป็นหนังสือ

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) พักใช้ใบอนุญาต พักการขึ้นทะเบียน หรือห้ามการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านที่ประพฤติผิด
จรรยาบรรณโดยมีกำหนดเวลา แต่ไม่เกินสามปี

(๔) เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ
บัญชี

มาตรา ๕๐ ให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน
ซึ่งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีจาก
ผู้ซึ่งมีความเที่ยงธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสามัญ

(๒) ประกอบวิชาชีพบัญชีมาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๓) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๔) ไม่ดำรงตำแหน่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการอื่นตามพระราช
บัญญัตินี้

ในกรณีที่เป็นการสมควรให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐและคณะกรรมการจรรยาบรรณ
ได้วินิจฉัยเรื่องเกี่ยวกับการประพฤติผิดจรรยาบรรณโดยมีมาตรฐานเดียวกัน ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพ
บัญชีโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ดูแลเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งผู้แทนของตน
เพื่อเป็นกรรมการจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีนี้ไม่ให้นำความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒)
มาใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเลือกกรรมการจรรยาบรรณด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ
และจะให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนดก็ได้

มาตรา ๕๑ ให้กรรมการจรรยาบรรณมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการจรรยาบรรณใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๕๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการจรรยาบรรณพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐

(๔) ที่ประชุมใหญ่สภาวิชาชีพบัญชีมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองร้อยคะแนนเสียง

ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณแทนตำแหน่งที่ว่างไปพลางก่อน และให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้จนถึงการประชุมใหญ่คราวต่อไป

มาตรา ๕๓ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ทั้งนี้ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดจรรยาบรรณนั้น

การยื่นคำกล่าวหา การสอบสวน และการพิจารณาเรื่องจรรยาบรรณให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ในการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยประกอบด้วยกรรมการจรรยาบรรณอย่างน้อยหนึ่งคนและอนุกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ (๑) (๓) และ (๔) ตามจำนวนที่เห็นสมควร

คณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใด เพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนก็ได้

เมื่อคณะกรรมการทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอเรื่องพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณา

การถอนเรื่องการกล่าวหาที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาจากผลการสอบสวนแล้วมีมติว่าผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้มีคำสั่งลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๕๕

ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณให้สั่งยกคำกล่าวหา

การออกคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือการออกคำสั่งยกคำกล่าวหาตามวรรคสอง ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

มาตรา ๕๕ ผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๕๔ ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีให้เป็นที่สิ้นสุด

การอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ เว้นแต่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการจรรยาบรรณที่คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๗ กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการจรรยาบรรณผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องที่ปรึกษาหารือหรือเรื่องหนึ่งเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณา ปรึกษาหารือ หรือลงคะแนนเสียงในเรื่องนั้น

มาตรา ๕๘ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยอนุโลม

หมวด ๘

การกำกับดูแล

มาตรา ๕๙ ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการประกันภัย อธิบดีกรมสรรพากร ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นายกสภาวิชาชีพบัญชี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสมาคมธนาคารไทย และประธานกรรมการหอการค้าไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่ธุรการและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมอบหมาย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามกฎหมายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชี

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕

(๓) ให้ความเห็นชอบข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง และมาตรฐานการบัญชีตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม

(๔) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง

(๕) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖๑ ในการดำเนินการของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๖๐ (๑) ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี
- (๒) สั่งเป็นหนังสือให้สมาชิก กรรมการ หรืออนุกรรมการอื่นใดของสภาวิชาชีพบัญชีหรือบุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) สั่งเป็นหนังสือให้สภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ระงับ แก้ไข หรือวางมาตรการแก้ไขการกระทำอันเป็นการขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ หรือข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖๒ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ เมื่อปรากฏว่านายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการ หรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภาวิชาชีพบัญชี ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำการสอบสวนโดยเร็ว และเสนอผลการพิจารณาเพื่อให้รัฐมนตรีมีคำสั่งให้นายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการ หรืออนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๒๒ (๒) ผู้ใดถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๒ (๒) ด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๓ อันเป็นผลให้จำนวนกรรมการของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเหลือไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่พึงมี ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งสมาชิกสามัญเท่าจำนวนกรรมการที่จะมีได้ตามมาตรา ๒๒ เป็นกรรมการชั่วคราวแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งในวันเดียวกันกับวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา ๒๒ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว เว้นแต่มีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน รัฐมนตรีจะสั่งให้ไม่มีการเลือกตั้งก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้กรรมการชั่วคราวซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อกรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ นิติบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๓ ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประพฤตินิติกรรมตามมาตรา ๔๕ (๓) หรือ (๔) ทำการประกอบวิชาชีพบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา ๕๓ วรรคห้า หรือคำสั่งของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๖๑ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลให้กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล หุ้่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๓ ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๔ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยทำหน้าที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีจนกว่าคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่ และให้ถือว่านายกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเป็นนายกสภาวิชาชีพบัญชีจนกว่าจะมีการเลือกตั้งนายกสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๕ ในระหว่างที่สภาวิชาชีพบัญชียังมีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชีเพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๗๖ ให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องเดียวกันออกใช้บังคับ

ในกรณีที่มีปัญหาไม่อาจปฏิบัติตามกฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ในเรื่องใด ให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนดวิธีปฏิบัติหรือยกเว้นการปฏิบัติในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะหรือเป็นการทั่วไปได้

มาตรา ๗๗ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นและใช้กันแพร่หลายอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนก็ได้

มาตรา ๗๘ นิติบุคคลใดให้บริการการสอบบัญชีหรือการทำบัญชีอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นขอจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันตามมาตรา ๑๑ (๑) ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินกว่าสามปี

(๒) ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๑ (๒) ให้ครบถ้วนภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันนี้การประกอบวิชาชีพบัญชีได้ขยายครอบคลุมออกไปหลายด้านไม่ว่าการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี หรือบริการด้านอื่น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในทางธุรกิจต่างๆ อย่างกว้างขวาง สมควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกันเพื่อเป็นศูนย์รวมและส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นรวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีคุณภาพและมาตรฐานและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เปรียบเทียบพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 กับ ร่างพระราชบัญญัติ
วิชาชีพบัญชี

พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	ร่าง พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี
<p>1. หลักการของกฎหมาย</p> <p>พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 มีทั้งหมด 26 มาตรา โดยไม่ได้จัดแบ่งเป็นหมวดไว้</p> <p>เป็นการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชีโดยหน่วยงานของรัฐ คือคณะกรรมการ ควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.)</p> <p>ไม่ได้กำหนดให้นิติบุคคลที่ให้บริการด้านการสอบบัญชีร่วมรับผิดชอบกับผู้สอบบัญชีต่อบุคคลที่สามด้วย</p>	<p>พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี มีทั้งหมด 78 มาตรา โดยจัดแบ่งเป็น 9 หมวดและบทเฉพาะกาล โดยหมวดสำคัญที่เพิ่มขึ้นคือ</p> <p>หมวด 1 - 3 กำหนดเกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี สมาชิกสภาฯ การบริหารสภาฯ</p> <p>หมวด 4 การกำหนดมาตรฐานการบัญชี</p> <p>หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี</p> <p>หมวด 7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี</p> <p>เป็นการโอนอำนาจการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี อันได้แก่ผู้สอบบัญชี ผู้ทำบัญชี และบริการเกี่ยวกับบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงให้ภาคเอกชน คือ สภาวิชาชีพบัญชี</p> <p>พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชีริเริ่มหลักการใหม่ โดยกำหนดให้นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชี ด้านการการทำบัญชี หรือด้านอื่นตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนด ดำเนินการดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทะเบียนต่อสภาฯ และจัดตั้งกองทุนสำรองตามที่กำหนดในกฎกระทรวง - กรณีให้บริการสอบบัญชี ผู้มีอำนาจลงนาม ผูกพันนิติบุคคลต้องเป็นผู้สอบบัญชี - กรณีที่ผู้สอบบัญชีร่วมรับผิดชอบกับผู้สอบ

	<p>บัญชีต่อบุคคลที่สาม ให้นิติบุคคลที่ผู้สอบบัญชีนั้นสังกัดอยู่ร่วมรับผิดชอบด้วยเสมือนเป็นหนึ่งรวม</p>
<p>2. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบของ ก.บช.</p> <p>ก.บช. มีกรรมการ 15 คน โดยเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน - กรรมการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้ง (มีวาระคราวละ 2 ปี) 8 คน <p>ปัจจุบันกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งก็จะมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานกำกับและหน่วยงานอาชีพ เช่น กสท. ธปท. สมาคมนักบัญชีฯ</p> <p>อำนาจหน้าที่ของ ก.บช.</p> <p>ก.บช. มีอำนาจในการรับขึ้นทะเบียน พักเพิกถอนใบอนุญาต ออกข้อบังคับ รวมทั้งการแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจของ ก.บช. โดยมติในการพิจารณาลงโทษผู้สอบบัญชีหรือรับผู้สอบบัญชีที่เพิกถอนใบอนุญาตให้กลับมาเป็นผู้สอบบัญชีใหม่ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด</p>	<p>สภาวิชาชีพบัญชี สมาชิก และ คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี</p> <p>สภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสมาชิก 4 ประเภท บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี (กบส.) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการอย่างน้อย 12 คน โดยมีนายกสภาฯ และกรรมการบางส่วนมาจากการเลือกตั้งกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ นายกสภาฯ กรรมการจากการแต่งตั้งและกรรมการจากการเลือกตั้งดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และอาจได้รับเลือกหรือแต่งตั้งได้อีก แต่นายกสภาฯจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้</p> <p>อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี</p> <p>สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่รวม 14 ข้อ เช่น รับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต พักใช้เพิกถอนใบอนุญาต กำหนดจรรยาบรรณ มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ การบริหารสภาวิชาชีพบัญชี ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพ (กบส.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสภาฯ เสนอร่างข้อบังคับ จัดประชุมใหญ่</p>
<p>3. การกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ</p> <p>ก.บช. เป็นหน่วยงานอิสระ การพิจารณาชี้ขาดของ ก.บช. ถือเป็นที่สุดสำหรับฝ่ายบริหาร</p>	<p>การปฏิบัติงานของสภาวิชาชีพจะถูกกำกับดูแลโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการ</p>

	<p>ประกอบวิชาชีพบัญชี (กบป.) มีอำนาจหน้าที่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี 2. ให้ความเห็นชอบข้อบังคับสภาวิชาชีพ 3. ให้ความเห็นชอบมาตรฐานการบัญชี 4. พิจารณาอุทธรณ์ของ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี และของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
<p>4. คณะกรรมการ</p> <p>ปัจจุบันคณะอนุกรรมการที่ ก.บช. แต่งตั้งมี 5 คณะ ดังนี้</p> <p>(1) คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีหน้าที่ศึกษาวางหลักเกณฑ์และพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต</p> <p>(2) คณะอนุกรรมการทดสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีมีหน้าที่พิจารณาและจัดทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต</p> <p>(3) คณะอนุกรรมการมารยาทผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีหน้าที่ได้สวนพิจารณาเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ว่าเป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานของวิชาชีพหรือไม่</p> <p>(4) คณะอนุกรรมการศึกษาปัญหา ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี มีหน้าที่พิจารณาคำสั่งระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ ประกาศใดๆ ที่ออกโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนประกาศใช้บังคับเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน</p>	<p>คณะกรรมการของสภาวิชาชีพบัญชี</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี (กบส.) (2) คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี (กมบ.) (3) คณะกรรมการจรรยาบรรณ (4) คณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ของแต่ละด้าน

<p>(5) คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง มาตรฐานการบัญชี มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรอง มาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสมาคมนักบัญชีฯ เพื่อเสนอ ก.บข. ก่อนมีมติประกาศใช้ต่อไป</p>	
<p>5. การกำหนดมาตรฐานการบัญชี</p> <p>- ไม่ได้กำหนดไว้โดยตรงแต่ตาม พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 43 กำหนดไว้ว่า ระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมาย กำหนด ให้ถือว่ามาตรฐานการบัญชีที่กำหนด โดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แห่งประเทศไทย ซึ่ง ก.บข. ได้ มีมติให้ ประกาศใช้ แล้วเป็นมาตรฐานการบัญชีและ ในทางปฏิบัติ มาตรฐานการบัญชีที่สมาคมฯ กำหนดต้องผ่านการพิจารณาเบื้องต้นโดย คณะอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี ก่อนนำเสนอ ก.บข. พิจารณาให้มีมติประกาศใช้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับประกอบวิชาชีพ ต่อไป</p> <p>- นอกจากนี้ในทางปฏิบัติมีประกาศ ก.บข. ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2541) และประกาศ ก.บข. ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2541) กำหนดให้ผู้สอบ บัญชีต้องแสดงความเห็นในรายงานการสอบ บัญชีว่างการเงินที่ตรวจสอบเป็นไปตาม มาตรฐานการบัญชีหรือไม่ ดังนั้น ผู้สอบบัญชี จึงต้องมีความรู้มาตรฐานการบัญชีด้วย</p> <p>6. การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการ สอบบัญชี</p> <p>- กำหนดให้เฉพาะการสอบบัญชีเท่านั้น ต้องกระทำโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (มาตรา 13) เว้นแต่เป็นการกระทำในทางราชการ และ ผู้สอบบัญชีต้องได้รับใบอนุญาตจาก ก.บข.</p>	<p>- กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนด มาตรฐานการบัญชี (กบม.) เป็นองค์กรที่ทำ หน้าที่ในการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการ บัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชี ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น</p> <p>- กบม. ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กบส. แต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 11 คน และผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแล และ มาตรฐานการบัญชีก่อนจะประกาศใช้บังคับได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก กกบ. ซึ่งเป็น องค์กรกำกับดูแลทุกครั้ง</p> <p>- กำหนดให้ทั้งวิชาชีพด้านการสอบบัญชี และการทำบัญชีเป็นวิชาชีพควบคุมภายใต้ร่าง กฎหมายนี้</p> <p>- การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้าน</p>

<p>โดยต้องมีคุณสมบัติ (มาตรา 15) และปฏิบัติตามข้อบังคับของ ก.บช. เช่น คุณสมบัติการศึกษา การฝึกหัดงาน การทดสอบและการฝึกอบรม</p> <p>- กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี ซึ่งปัจจุบันมีผู้สอบบัญชีประมาณ 5,000 คน (มาตรา 16)</p> <p>7. การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี</p> <p>- ไม่ได้กำหนดการควบคุมด้านการทำบัญชีโดยตรง แต่ พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 7(6) กำหนดให้การประกอบวิชาชีพในฐานะผู้ทำบัญชีต้องมี คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด โดยต้องขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าด้วย ซึ่งปัจจุบันมีผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ 60,000 คน</p> <p>- ทั้งนี้ พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 20 กำหนดให้ผู้จัดทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วนและกำหนดบทลงโทษทางอาญาไว้หากไม่ปฏิบัติตาม แต่ไม่ได้มีการดูแลเรื่องจรรยาบรรณ</p>	<p>การสอบบัญชีต้องกระทำโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเว้นแต่เป็นการกระทำในทางราชการ โดยผู้สอบบัญชีต้องได้รับใบอนุญาตและเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งใบอนุญาตเป็นของผู้สอบบัญชีไม่มีอายุแต่ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายปี หากสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ กกบ. ได้</p> <p>- ผู้ทำบัญชี ตาม พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 จะต้องถูกควบคุมการประกอบวิชาชีพภายใต้ร่างกฎหมายนี้เช่นกัน แต่ไม่ได้บังคับต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและดูแลเรื่องจรรยาบรรณจึงกำหนดเป็นทางเลือกแก่ผู้ประกอบวิชาชีพนักบัญชีว่าไม่บังคับให้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพก็ได้ แต่อย่างน้อยผู้นั้นต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี จึงประกอบวิชาชีพบัญชีได้</p>
<p>8. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี</p> <p>ได้กำหนดไว้เฉพาะผู้สอบบัญชีที่ต้องรักษามรรยาท ซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎหมาย (มาตรา 18) หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 19)</p>	<p>คณะกรรมการจรรยาบรรณ มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งคณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาวิชาชีพบัญชี</p>

	<p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ - แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทน - มีคำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหา <p>โทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ</p> <p>พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชีได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (ทั้งผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชี) มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณที่สภาฯ กำหนด หากฝ่าฝืนจะมีโทษตักเตือน ภาคทัณฑ์ พัก หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน</p>
<p>9. บทกำหนดโทษ</p> <p>กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชีแต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 21)</p> <p>ผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชีแต่ไปโฆษณาว่าเป็นผู้สอบบัญชีมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 22)</p>	<p>ผู้ใดประกอบวิชาชีพบัญชีตามที่กฎหมายกำหนดเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้รับใบอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>นิติบุคคลที่ประกอบกิจการบริการด้านบัญชีที่ไม่จดทะเบียนไว้กับสภาฯ และไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สภาฯ กำหนดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>กำหนดโทษผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชีแต่ลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ผู้สอบบัญชี ฯ ที่ทำการสอบบัญชีในระหว่างใบอนุญาตถูกสั่งพัก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ทำบัญชีประกอบวิชาชีพทำบัญชีโดยมิได้เป็นสมาชิกสภาฯหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาฯ จะมีโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาฯ ที่ถูกลงโทษประพฤติดิฉิฉจรรยาบรรณในเรื่องพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียน หากทำการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีระหว่างนั้นต้องลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการจรรยาบรรณในเรื่องการมาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือส่งบัญชีฯ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนและพิจารณา หรือ ฝ่าฝืนคำสั่งของ กกบ. ที่สั่งเป็นหนังสือให้สมาชิกหรือกรรมการ หรืออนุกรรมการของสภาฯ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจกรรมของสภาฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ที่กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพ.ร.บ. นี้ เป็นนิติบุคคล ให้ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

10. บทเฉพาะกาล

- พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ได้กำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องดังต่อไปนี้ให้ผู้ที่เคยทำการสอบบัญชีมาแล้ว และมีคุณลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดสามารถขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีได้ (มาตรา 25)

- ในวาระเริ่มแรกให้ ก.บช. ประกอบด้วยการกรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน และกรรมการอื่นอีก 8 คน ตามที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง (มาตรา 23)

กำหนดให้มีการลงลายมือชื่อในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และให้เอกสารที่กฎหมายบัญญัติให้มีการรับรองจากผู้สอบบัญชีมีผลบังคับใช้ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับ (มาตรา 24)

- พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชีกำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องดังต่อไปนี้

ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเดิมตาม พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม พ.ร.บ. นี้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการบริหารสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยทำหน้าที่ กบส. และถือว่านายกสมาคมนักบัญชี เป็นนายกสภาฯ

ในระหว่างที่มีสมาชิกไม่ถึง 500 คน ให้ กกบ. ทำหน้าที่สภาฯ เพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบข้อบังคับของสภาฯ

ให้ใช้กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ ที่ออกตาม พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ต่อไปจนกว่าจะมีเรื่องเดียวกันออกมาใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดมาตรฐานการบัญชี ตาม พ.ร.บ. นี้ให้ใช้มาตรฐานการบัญชีที่สมาคมกำหนดขึ้นและใช้กันแพร่หลายไปพลางก่อน

นิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชีอยู่ก่อน พ.ร.บ. นี้ใช้ ให้ยื่นขอจดทะเบียนต่อสภาฯ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกฤษฎา รัตนโนดม เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2524 ณ จังหวัดสงขลา สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต จากคณะบัญชี สาขาบัญชีต้นทุน มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย ในปีการศึกษา 2544 และในปีการศึกษา 2545 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาตรี มหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย